

अभियान

सप्ताहिक

ABHIYAN WEEKLY

abhiyanweekly40@gmail.com

वर्ष : ३८ / अंक : ८ / २०७७ जेठे २६ गते शुक्रबार / 11 Sep., 2020 / मूल्य रु. १०/-

कसैलाई को धन्दा घरज्वाईलाई खानकै धन्दा

काठमाडौं कसैलाई को धन्दा घरज्वाईलाई खानकै धन्दा भने प्रव्यात नेपाली उच्चानलाई अहिले सत्ताधारी दल र संघीय संसदको प्रमुख प्रतिपक्षी दलले चरितार्थ गरिरहेका छन्। कोरोना भाइरसले गर्दा दिन प्रतिदिन कोरोना भाइरसका संक्रमितहरूको संख्या मात्र बढिरहेको छैन निधन हुने व्यक्तिहरूको संख्या समेत बढिरहेको छ। यस्तो संकटपूर्ण अवस्थामा सरकार र राजनीतिक दलहरूको द्यान जानुपर्ने हो तर त्यस्तो हुन सकिरहेको छैन। सत्ताधारी दल नेपाल कम्युनिट पार्टीमित्रको आन्तरिक द्वन्द्वले गर्दा केपीओली नेतृत्वको सरकार नै कोमामा पुगेको जस्तो देखिएको छ। मुल्कुभरमा रासायनिक मलको हाफाकार भएको छ। कृषकहरूले न त धान रोपाइको बेलामा प्रयोग्यत मल पाउन सकेका छन् तत धान गोड्ने बेलामै।

सत्ताधारी दलमित्रको आन्तरिक द्वन्द्वले गर्दा मुलुक नै **>>> बाँकी ८ पेजमा**

तागीलाई www.abhiyanonline.com.np ला पनि पढ्न सकिन्छ।

आर्थिक चलखेल कित्ताकाट निर्णय फुकुवा

काठमाडौं। २०७४ सालमा रोकिएको जग्गाको कित्ताकाट फुकुवा गर्ने सरकारको निर्णयप्रति सत्ताधारी दल नेपाल कम्युनिट पार्टीमित्रबाट विरोध भएको छ। कित्ताकाट फुकुवा गरेर सरकारले कृषि जमिन समाप्त पार्ने प्रयासमा लागेको आरोप लगाउँदै नेपाल कम्युनिट पार्टीको भारु संस्था अखिल नेपाल किसान संघले विरोध गर्दै मन्त्रीस्तरीय तत्काल फिर्ता लिन सरकारसँग माग गरेको छ। त्यस विषयमा संघीय संसदको प्रमुख प्रतिपक्षी नेपाली कांग्रेस र भूमि विज्ञहरूले समेत चर्को आलोचना गरेका छन्। भूमि उपयोग ऐन कार्यान्वयन गर्ने नियमावली मन्त्रिपरिषदमा विचाराधिन रहेको अवस्थामा भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्री पदमा अर्थाले गत विहार १८ भाद्रमा कित्ताकाट निर्णय उल्टाउँदै

>>> बाँकी ८ पेजमा

घनश्याम भुसाल मलमा पुरिए

काठमाडौं। कृषि सामग्री कम्पनी छ, कम्पनीले सिंधु मल निर्यातकसँग सम्पर्क गरेर मल ल्याउन सक्दैन र वीचमा ठेकेदार नियुक्त गर्दैरहेछ। ५ लाख धरौटी राख्न लगाएर ठेक्का दिने अनि ६० करोड फिल्है नै मल ल्याउन पेशकी पनि दिनेरहेछ। यतिमात्र होइन, १० प्रतिशत मल कम ल्याए पनि बैधू दुने सम्भावा पनि गरेको रहेछ। सुख देखि नै कमिशन खान पाइनेभएपछि कृषि सामग्री कम्पनीले किन काम गर्नुपर्यन्त, ठेकेदारलाई गराउनको रहस्य खुल्यो।

सडकमा हुँदा खुब कम्युनिजम पढाउने, सिद्धान्तकार

>>> बाँकी ८ पेजमा

राष्ट्रियसभाको औचित्यमाथि नै प्रश्न

काठमाडौं। राजनीतिक दलहरूले राजनीतिक परिवर्तन गरेका छौं भनेर अब नाक नफुल्याए हुने भएको छ। जनताले नेपाल्याएर निवाचनमा पराजित भएका व्यक्तिहरूलाई कानुन निर्माण गर्ने थलेमा भद्रभद्र मनोनित गर्ने गरेका हुनाले संसदकै गरिमानाथि प्रश्न उठन थालेको छ। संधिग्रान्ते संघीय संसदमा दुई तहका संसदहरूको व्यवस्था गरेको छ।

काठमाडौं। राजनीतिक दलहरूले राजनीतिक परिवर्तन गरेका छौं भनेर अब नाक नफुल्याए हुने भएको छ। जनताले नेपाल्याएर निवाचनमा पराजित भएका व्यक्तिहरूलाई कानुन निर्माण गर्ने थलेमा भद्रभद्र मनोनित गर्ने गरेका हुनाले संसदकै गरिमानाथि प्रश्न उठन थालेको छ। संधिग्रान्ते संघीय संसदमा दुई तहका संसदहरूको व्यवस्था गरेको छ।

>>> बाँकी ८ पेजमा

कृषि मन्त्रालयको दोहोरो चरित्र

काठमाडौं। कृषि तथा पशुपक्षी मन्त्रालयले समयमै मल आयात नगरेको भावै शैलुङ्ग इन्टरप्राइजेज प्रा.लि. र होनिको मलितपल प्रालिसँग कृषि सामग्री कम्पनीले गरेको सम्भावा अनुसार यहि भाव २० गते सम्मा मल आयात नगरेपछि कृषि सामग्री कम्पनीले ठेक्का रह गरी ठेकेदारहरूले राखेको धरौटी रकम समेत जफत गर्ने निर्णय गरेको छ। दुवै ठेकेदारहरूले ४ करोड ८० लाखका दरले धरौटी राखेका थिए।

कृषि तथा पशुपक्षी मन्त्रालयले समयमै मल आयात नगरेको भावै शैलुङ्ग इन्टरप्राइजेज प्रा.लि. र होनिको मलितपल प्रालिसँग कृषि सामग्री कम्पनीले गरेको सम्भावा अनुसार यहि भाव २० गते सम्मा मल आयात नगरेपछि कृषि सामग्री कम्पनीले ठेक्का रह गरी ठेकेदारहरूले राखेको धरौटी रकम समेत जफत गर्ने निर्णय गरेको छ। दुवै ठेकेदारहरूले ४ करोड ८० लाखका दरले धरौटी राखेका थिए।

>>> बाँकी ८ पेजमा

राप्रपामा हलो अड्क्यो

काठमाडौं। राप्रपा र राप्रपा संयुक्त एकीकरण भएको ६ महिना भयो तर पटक पटकको नेतृत्वको वार्तापछि पनि पार्टी एकीकरणका कार्य सम्पन्न हुनसकेन्। हरेकपल्टको वार्तापछि सकारात्मक, सहमतिको निकट पुगेको बताइँदै तर सहमति भइहाल्दैन। आखिर किन?

कार्यकर्ता पंक्ति द्विविधामा छन्। भनिन्छ, पार्टीको नाममा सहमति भयो तर

>>> बाँकी ८ पेजमा

कसैलाई को धन्दा घरज्वाईलाई खानकै धन्दा

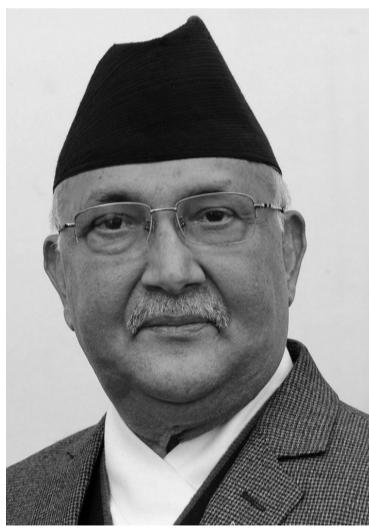
काठमाडौं। कसैलाई को धन्दा घरज्वाईलाई खानकै धन्दा भने प्रव्यात नेपाली उच्चानलाई अहिले सत्ताधारी दल र संघीय संसदको प्रमुख प्रतिपक्षी दलले चरितार्थ गरिरहेका छन्। कोरोना भाइरसले गर्दा दिन प्रतिदिन कोरोना भाइरसका संक्रमितहरूको संख्या समेत बढिरहेको छ। यस्तो संकटपूर्ण अवस्थामा सरकार र राजनीतिक दलहरूको द्यान हुने व्यक्तिहरूको संख्या समेत बढिरहेको छ। यस्तो संकटपूर्ण अवस्थामा सरकार र राजनीतिक दलहरूको द्यान हुने व्यक्तिहरूको संख्या समेत बढिरहेको छ। यस्तो संकटपूर्ण अवस्थामा सरकार र राजनीतिक दलहरूको द्यान हुने व्यक्तिहरूको संख्या समेत बढिरहेको छ। यस्तो संकटपूर्ण अवस्थामा सरकार र राजनीतिक दलहरूको द्यान हुने व्यक्तिहरूको संख्या समेत बढिरहेको छ।

सत्ताधारी दलमित्रको आन्तरिक द्वन्द्वले गर्दा मुलुक नै **>>> बाँकी ८ पेजमा**

तागीलाई www.abhiyanonline.com.np ला पनि पढ्न सकिन्छ।

ओली-दाहालले स्पीकर गरे आ-आफ्नो गल्ती

ओली पाँच वर्ष प्रधानमन्त्री महाधिवेशनसम्म दाहाल अध्यक्ष

पार्टी कम्पनीको समितिको सदस्य एवं स्थायी समितिको सदस्य सुरेन्द्र पाण्डे रहेका थिए। पार्टीको संयोजकत्वमा रहेको समितिले तयार गरि बुफाएको प्रतिवेदनलाई भाषिक सम्पादन गरेर स्थायी समितिको बैठकमा पेश गरिने दुवै अध्यक्ष बीच भएकोले उक्त प्रतिवेदनलाई स्थायी समिति हुँदै केन्द्रीय समितिबाट पारित गराउने रणनीतिमा ओली दाहाल लाग्ये परेका छन्।

पौडेल समितिले तयार पारी दुवै अध्यक्षलाई बुफाएको प्रतिवेदनप्रति मालाव नेपालले असन्तुष्टि जनाएका भएपनि कार्यदलको प्रतिवेदन जस्ताको तर्सै स्थायी कमिटीको बैठकमा लैजाने अध्यक्षहरूले निर्णय गरेका हुनाले त्यसमा माधव नेपाल पक्षले असहमति जनाउन सक्ने सम्भावना समेत रहेको छ। प्रस्तावहरूमा उल्लेखित विषयहरूमा पार्टी एकत्रको महत्वलाई आत्मसातगर्न ओलीलाई पाँच वर्ष सरकारले नेतृत्व गर्न दिने र दाहाललाई पार्टी सञ्चालनको जिम्मेवारी दिने, सरकार सञ्चालन पार्टीले गर्ने, पार्टी एकत्रका बाँकी काम एक महिनाभित्र सम्पन्न गरिसक्ने,

>>> बाँकी ८ पेजमा

www.prabhukbank.com

PRABHU
SPECIAL SAVING

Battle for Karachi

Zahid Hussain

IT may not be mission impossible but is certainly a massive challenge to transform a battered megalopolis. It's not just the matter of fixing the basic civic infrastructure; it's also about the politics of it. While the trillion-rupee package announced by the prime minister last week marked the most serious move yet to address the chronic problems of the country's financial hub it has also intensified the battle for Karachi.

For the first time it seemed that all the stakeholders had joined hands in an effort to salvage the country's economic lifeline. Yet the political tussle between the federal and provincial government remains a major problem in the implementation of this ambitious project. Hours after the announcement of the package, the two sides were engaged in a bitter war of words over the ownership of the plan.

More than a conflict between the federal and provincial authorities, this wrangling underscores the battle between the PPP that rules Sindh and the PTI that sees itself as the sole representative of the city and thus wants to take credit for the Karachi transformation package.

It manifests the new political

dynamics that emerged in the 2018 elections. The PTI, which hardly had any representation in the national and provincial legislative bodies from Karachi in the past, swept most of the seats in the city. It created a unique situation in which a party that is in power at the centre politically dominated the provincial seat of power. So the conflict was inherent in the new political matrix.

In the past, Karachi had been represented by the MQM, whose political base is restricted to urban Sindh. The party's overwhelming representation from Karachi and other Sindh cities would make it critical to any coalition government in the centre as well as in the province. It was the reason for the MQM being part of almost every government at the centre and in Sindh province for nearly three decades. With its disintegration, chiefly as a consequence of the crackdown by the security forces, the MQM lost its electoral support base in urban Sindh. The fast-changing demography of Karachi also contributed to the shrinking political space for the group that exclusively represented the Urdu-speaking population. The 2018 elections provided an ideal situation for the PTI, which claimed to have appeal across the ethnic divide.

With the split in MQM ranks

and with a sympathetic security establishment behind it, the PTI unsurprisingly swept most of the seats in Karachi and emerged as the second largest party in the Sindh Assembly. Its electoral victory in the country's largest city put the party on a strong footing in provincial politics. This completely changed the political dynamics of the troubled province.

Being the government at the centre gave the party a heady sense of power. Karachi has huge representation in the federal cabinet, and the president also belongs to the city. The statements from the federal ministers and the PTI's provincial leadership are a clear manifestation of the power syndrome at play.

The MQM also being part of the coalition at the centre has enhanced the PTI's political clout in the city. This also explains the demand by some PTI lawmakers for imposition of federal rule in the province. But anyone with even a little political sense knows that such a move would invite a serious political backlash.

Meanwhile, with the PPP having lost its position as one of the major national parties and virtually reduced to rural Sindh, matters have become more difficult for the provincial government. Although it still enjoys autonomy under the 18th

Amendment, its lack of effective control over Karachi has weakened its authority.

The situation has become more complex with the virtual collapse of even basic civic facilities in Karachi. The havoc wreaked by the recent torrential rains has further eroded whatever support base the party has in the urban areas. The Sindh government faces a serious dilemma: while it badly needs federal help to deal with the worsening urban crisis, it is also apprehensive of the increasing role of the federal government in the affairs of the city.

This predicament is reflected in the statements of the PPP leaders claiming that the provincial government is the major stakeholder in the efforts to transform Karachi. The ongoing stand-off between the provincial and federal ministers over their respective shares of resources in the project is part of political one-upmanship. What makes the Karachi situation more complex is the absence of an elected city administration that is fully responsible for providing basic civic amenities.

A large chunk of the financial package is allocated for cleaning the city, improving public transport and developing infrastructure. But for managing a city of over 20 million people, there is need for an empowered

city government. It's not clear when the local government elections would be held in the province. But whenever that happens, there is no likelihood of any one political party getting control of the city.

While the PTI has been able to sweep the general elections, the dynamics of the local government are completely different. Despite its overwhelming representation from the city in parliament, it does not seem to have the kind of grassroots-level organisation required for success in local-level elections. It was evident in the last local government polls when the party failed to make any significant inroads. Interestingly, despite its erosion, the MQM still has the grassroots base that could allow it to maintain a significant presence at least in local politics.

Notwithstanding the war of words between the two parties, the project is most likely to go ahead with the security establishment assuming the role of arbiter. It's also not in the interest of any party that the plan to uplift the city be derailed because of infighting. Yet complete implementation on the transformation plan require the two sides to act more prudently by putting aside their vested interests. This is a rare opportunity to fix things in the country's economic engine.

Hope for prisoners and jails

I.A. Rehman

THE prime minister earned considerable credit the other day when he directed the relevant authorities to prepare for the release of women prisoners detained, or likely to be detained in future, for non-payment of fines, and to pay for the fines out of public funds.

This should be taken as the beginning of an operation to extend relief primarily to women prisoners, and to male detainees as well — the benefit of the Supreme Court's relief package as given last April. The court made the following recommendations for the release of prisoners:

"Under-trial prisoners: Accused persons charged for offences under non-prohibitory clauses or under vagrancy law or offences carrying less than three years sentence may be considered for bail subject to the following: (a) the benefit shall not extend in cases involving abuse/violent acts against children and women; (b) benefit shall first be extended to persons otherwise suffering from ailments or physical or mental disability; (c) benefit shall be extended to UTPs who are 55 years of age or older and then other male UTPs provided there is no history of past convictions; (d) benefit shall be extended to all women/ juvenile UTPs.

"Bail in the above cases may be extended on personal bond.

"Convicts: The following categories of convicted persons may be considered for release by the provincial governments under

Section 401 CrPC. (a) Convicts who have otherwise completed their sentences but remain in jail on account of non-payment off line/monetary penalty; (b) Women/juvenile convicts who have completed 75 per cent of their sentence and have no history of past convictions; (c) Convicts whose remaining term in jail is six months or less provided offence was not violence against women or children; (d) Women/juveniles who were sentenced to a term of one year or less."

The whole scheme of relief to under-trial prisoners and convicts was suggested by the attorney general, and must have been known to the government. So far the prime minister has announced plans to release women prisoners who are detained because of non-payment of fine. However, the Supreme Court recommendations have set an agenda for relief to prisoners on a large scale.

It is much to be hoped that all provincial governments will give priority to implementation of the Supreme Court's proposals. The steps suggested by the apex court are necessary to mitigate the suffering of the prison population caused by the tradition of denying bail on a large scale and allowing it in few cases.

The prime minister has also instructed the authorities to draw up plans for improving prison conditions and there is tremendous scope for overhauling the entire prison system as it has deteriorated hugely over the past several decades.

Pakistan's prison rules were

last revised in the light of UN Standard Minimum Rules drawn up in the 1960s. These rules were revised in 2015 and are now called the Mandela Rules. Under these rules and principles the difference between incarceration and freedom has been drastically reduced and the powers of prison administration to care for sick prisoners vastly increased. The need for bringing prison rules in accord with the Mandela Rules

in higher courses and vocational training.

More importantly, the scheme for enabling prisoners to learn crafts, such as carpet weaving, blanket making, carpentry, etc, needs to be revived. There was a time that the entire furniture for the prison department was produced at the Bahawalpur jail and the blankets made at Jhang jail enjoyed good sales in Lahore's Anarkali bazaar.

cannot be overemphasised.

Even more urgent is the need to improve upon the system developed during the colonial period and sustained during the early decades of independence. Under this system, prisoners were afforded full opportunities to become law-abiding citizens by improving their educational qualifications. These educational facilities need to be revived and their quality continually improved. While all central jails may offer instruction up to Matric level, some, say one in each division, may offer instruction

Pakistan's first radio-set-making unit was set up at Kot Lakhpat jail. These activities enabled the prisoners to acquire skills that helped them rehabilitate themselves in society after release and also helped push the crime rate down.

By the time the colonial power withdrew in 1947, a number of initiatives had been taken to modernise and humanise the treatment of criminals and prisoners. The idea of open jails had been developed and two such jails were established on Pakistan territories at Manawan in Punjab

and Badin in Sindh. Neither became functional. Kot Lakhpat jail too was originally planned as an open jail.

It will be said that the country is no longer dealing with ordinary criminals and that we are now in the age of multinational terrorism and therefore we cannot afford idealistic theories. The argument is only half valid. All that the present situation demands is full security around prisons without a descent into cruelty inside the detention centres. Besides, emergency-driven policies cannot be accepted as all-time guidelines.

What is needed by way of reform in the theory and practice of maintaining prison houses is a new definition of imprisonment. The present meaning of depriving a person of liberty is limited to punishing him for what society considers to be a wrong and punishable act. He is therefore obliged to give up all social contacts with the people many of whom are capable of exercising benevolent influence upon him, and join a motley crowd whose members are known for a variety of crimes, from petty larceny to anything short of manslaughter. The prisoner is humiliated to an extent that he loses any sense of the dignity of person. This prison system ensures that in most cases a first-time offender becomes over a short period a hardened criminal. A better alternative is to turn the prisons into reformatories where the detainees can discover their inherent goodness and become responsible members of society.

कांग्रेसले कम्युनिष्टसँग लड्न राजासँग मिल्नुपर्छ

• राजन कार्की
rajan2012karki@yahoo.com

नेपाली कांग्रेसका सभापति शेरबहादुर देउवाले वीपी कोइरालाको १०७५औं जन्मजयन्तीको अवसरमा भनेका छन्-राणा, पञ्चायत र राजासँग लड्यौं, अब कम्युनिस्टसँग लड्यौं।

देउवा आफूलाई वीपीका अनुयायी हुँ भन्छन्, वीपीले भनेका थिए- 'भोको पेटमा अन्न परोस, फुसो ओढमा हाँसो आओस्, रागीले ओखतीमूलो पाउन्, सबै केटाकेटीले शिक्षा पाउन् भनेर हामी राजनीतिमा लागेका हौं। मन्त्री बनौला, ढूला ढूला कुर्सीमा बसौला भनेर होइन । सभापति देउवाले वीपीका यी प्रतिवद्धताहरु कति पालन गरेका छन् ?

वीपीले राष्ट्रियताको रक्षा कालागी कांग्रेसको गर्धन जोडिएको बताएका थिए ।

गिरिजाप्रसादले गरेको गल्तीले नेपाली कांग्रेसलाई कम्युनिष्टले हराइदिएको छ । वीपी जयन्तीको अवसरमा आत्मसमीक्षा गर्नसके, वीपीको बाटो पछायाउन सके, वर्तमान आत्मगलानीबाट कांग्रेसलाई आत्मबल मिल्नसक्छ । त्यही बलका आधारमा कांग्रेसले वीपी मार्गलाई मूल सिद्धान्त बनाउन सक्छ र वीपी विचारको जगबाट कांग्रेसको बिजय र देशको समुन्ज्ञिति गर्ने यात्रा सुरु हुनसक्छ ।

वीपीको निधनपछिको कांग्रेस नीतिभ्रममा परेर ०४६ र ०६२ सालको आन्दोलनमा राजतन्त्रविरुद्ध निकै विषबमन गरेको देखिन्छ । ०६५ सालमा कांग्रेसले महागल्ती गरेर कम्युनिष्टको गणतन्त्रका बाहक बनेको थियो । त्यो गल्ती सच्याउने बेला यही हो ।

कांग्रेसभित्र रामचन्द्र र कृष्ण सिटौलाहरु थिए, जसको उक्साहट र गिरिजादेखि देउवासम्मको महत्वाकाङ्क्षामा कांग्रेसले बाटो बिरायो । अर्थात रामचन्द्र, सिटौला राजनीतिको एउटा प्रवृत्ति हो । वीपीले राजतन्त्र र नेपाली कांग्रेसलाई साथसाथै चल्नुपर्ने सिद्धान्त बनाए, जीपीले यो सिद्धान्त छाड्दा कांग्रेसको राजनीति लज्जास्पद हुनपुगेको छ । देउवाको नेतृत्वमा कांग्रेस पुगेपछि कांग्रेस भनेको कमिशन एजेण्टको स्तरमा भरिसकेको छ ।

शायद यसकारण हुनसक्छ, कांग्रेस महासमितिका बहुमत सदस्यले राजतन्त्रसहितको लोकतन्त्रको माँग गरेका छन् । घुमाएर देउवाले समेत म वीपीको अनुयायी हुँ भनेका छन् । महामन्त्री वीपीपुत्र सशांक कोइरालाले पनि हिन्दुराष्ट्रको वकालत गरेका छन् । शेखर कोइरालादेखि बुद्ध नेताहरु वीपीवादलाई अङ्गाल्पुर्ने सुभाव दिइरहेका छन् ।

बरिष्ठ नेता रामचन्द्र पौडेलको फेसबुकमा लेखिएको छ- 'इतिहास जिवित रहन्छ । पृथ्वीनारायण शाहको होस् या लखन थापाको ! आफैन अलग पहिचान छ ! पहिचानको नाममा इतिहास मेटाउने काम गर्नु हुदैन ।' कांग्रेसमित्रका रथापित नेता र थिङ्क टैक मानिएकाहरु वीपीको नीति र सिद्धान्त नअङ्गाल्पे हो भने कांग्रेस समाजवादी शक्ति बन सक्दैन भन्ने निचोडमा पुगिसकेका छन् ।

कम्युनिष्टहरु राजतन्त्र फाल्यौं, गणतन्त्र त्यायौं, धर्मनिरपेक्ष मुलुक बनायौ भनेर नाक फुलाउँदै अव नेपाललाई इसाईकरण गर्न उद्देश भएका छन् । आर्थिक रूपमा टाट पलिटन लागिसकेको देशको आत्मनिर्भरताको मेरुदण्ड भाँच्चे

काम कम्युनिष्ट शासनले गरेको छ, अब धार्मिक सहिष्णुता भत्काएर इसाईकरणातिर लाग्नु भनेको नेपालमा नाममात्रको कम्युनिष्टको एकछत्र इसाईराज खडा गर्नु हो ।

पश्चिमाहरु अवसरवादीहरूलाई दानापारी खुवाइरहेका छन् । कम्युनिष्टहरु याति धेरै धनाद्य भइसकेका छन् कि तिनको सम्पत्तिको स्रोत कसैले खोज्नुपर्छ समेत भन्न सकिरहेका छन् । नवदानाद्य कम्युनिष्टहरु नयौं मुलाले प्याज धेरै खान्छ भनेकै खुला अर्थात्नका भाषण

भनेर इसाई माता आइन् र विर्य मिसाएको ब्लेसिड वाइन छर्केर अभिषेक गरिरहेको दृश्यले कम्युनिष्टहरु डलर हेर्वै हाँरदै गरेको देखियो ताहा हिन्दुहरूले त्यसको प्रतिवाद गर्न सकेन् । हिन्दुहरु अहिले पनि चियाको कपमा आँधी त्याइरहेका छन्, कोठामा उग्र विरोध गरिरहेका छन्, हिन्दुवाद बचाउन अग्रसर भएको देखिदैन ।

अधिकांश नेताहरु हिन्दु मठमन्दिर पुगेर हिन्दुवादीको बनेको नाटक गर्नु, इसाईको डलरमा लम्पसार पर्छन् ।

● ● ●
गिरिजाप्रसादले गरेको गल्तीले नेपाली

कांग्रेसलाई कम्युनिष्टले हराइदिएको छ ।

वीपी जयन्तीको अवसरमा आत्मसमीक्षा

गर्नसके, वीपीको बाटो पछ्याउन सके,

वर्तमान आत्मगलानीबाट कांग्रेसलाई आत्मबल

मिल्नसक्छ । त्यही बलका आधारमा कांग्रेसले

वीपी मार्गलाई मूल सिद्धान्त बनाउन सक्छ

र वीपी विचारको जगबाट कांग्रेसको बिजय र

देशको समुन्ज्ञिति गर्ने यात्रा सुरु हुनसक्छ ।

● ● ●

गरिरहेका छन् र देशका सम्पूर्ण आर्थिक स्रोतहरु कब्जा गरिरहेका छन् । देशमा जे जति भ्रष्टाचार भझरहेको छ, कैतौ न कर्तौ कम्युनिष्टहरूको छ ।

नाममात्रका कम्युनिष्टहरु नवसामन्त बनेका छन् । एउटा राजा फालेर सर्यो कम्युनिष्ट बादशाह बनेका छन् । जनयुद्धपछि धार्मिक, जातीय रक्तपातको खतरा बढाइदिएका छन् ।

१४ प्रतिशत ३५कार परिवार बस्ने मुलुकमा परमेश्वरकी एकमात्र छोरी मैं हुँ

कम्युनिष्टजस्तो दोधारे, अविश्वसनीय जात अरु देखिन छाडेको छ । आउने चुनावदेखि नै चर्चको समर्थनबिना न कुनै उमेदवार उद्देश, न जिल्ले छ ।

यो सब बुझ्नै, जानाजानी नेपाल र प्रचण्ड, कैपीओलीजस्ता नेताहरु सपना देखाएर नेपालमा बिजयात्रा, समाजवादी सुनिश्चत गर्न यही अवसर हो । राप्रपाले समेत नेपाली कांग्रेस संवैधानिक राजतन्त्र र हिन्दुराष्ट्रको जगमा उभिन्न भने साथसाथै हिडन तैयार छौ भन्ने घोषणा गरिसकेको छ । अरु पनि राजनीतिक पार्टी र तमाम धार्मिक सहिष्णुतावादी संस्थाहरु छन्, जसको समर्थनले कांग्रेसको चारतारे भण्डा फहराउन सक्छ । कांग्रेसले तय गर्ने राजमार्ग नेपालमा कम्युनिष्टको निरन्तरता कि प्रजातन्त्रको सुदृढिकरण ? आत्ममिमासा गनुपर्छ ।

सबैले अनुभूति गरिरहेका छन्- कांग्रेसले घुमाएर संवैधानिक राजतन्त्र र हिन्दुराष्ट्रका पक्षमा आफूलाई उभ्याउने भित्री कसरत गरिरहेको छ । किन भित्री ? किन अपारदर्शी ? वीपीले

» बाँकी ६ पेजमा

तौल पूर्ण, सुरक्षा सम्पूर्ण

- ISI स्टाण्डर्डको मित्र बाहिर रावर कोट मै बीचमा स्टिलको जाली भएको ३ तहको होजपाइप
- उच्च गुणस्तरको रेगुलेटर
- पून: प्रयोग गर्ने न सकिने प्लाष्टिक सिल भएको सिलिण्डर
- कम्प्यूटर प्राविधिबाट चल्ने प्लान्ट, तौलमा सोहै आना दृवक हुन्होस्

साल्ट ट्रेडिङ समूहका उत्कृष्ट खाद्य बस्तुहरु

पद्धत्यौ हाती बसीकन सँगै वेद, बाइबल, नमाज
पसेकेही नरपशुहरु ध्वस्त पारे समाज ।

मन्यो ज्यूदै त्यो जस्ले बिर्सियो देशको माटो
बाँच्यो त्यो मर्रे पनि जस्ले ससिक्खयो देशको माटो ।

कायर भरर पटक पटक मर्नुभन्दा
बहादर भरर एकै पटक मर्न सकौ ।

- अभियानवाणी

अभियान

साप्ताहिक

ਸਾਰਪਾਣਕੀਯ

साल्टले बचाइदियो सरकारको लाज

प्रत्येक वर्ष बर्षायाममा मलको हाहाकार हुने पुरानै प्रचलन हो। अहिले पनि न्यस्तै भएको छ। कृषकहरूले समयमै मल पाउन सकेका छैनन्। कृषकहरूले न त हिउँदै बालीको बेलामा प्र्याप्त मल पाउन सकेका थिए न त अहिले बर्षायाममै पाउन सकेका छन्। यसरी कृषकहरूले समयमै प्र्याप्त मल पाउन नसक्नुको पछाडि सरकारकै कमजोरी रहेको प्रष्ट रुपमा देखिन्छ। सम्बन्धित निकायहरूले समयमै सरोकारबाला कृषि तथा पशुपंक्ती मन्त्रालयलाई मल आयात गर्नको लागि मन्त्रालाको अनुमति मागेपनि मन्त्रालयले समयमै अनुमति दिने गरेको छैन। विवेशबाट मल आयात गर्न रलोबल टेप्टर गर्नुपर्ने र भारत हुँदै मल भित्रिन घटीमा ९० दिनको समय दिनुपर्ने हुन्छ। रलोबल टेप्टर गरिसकेपछि पनि भारतसम्म मल आइपुगन केही समय लाने र भारतबाट नेपाल भित्रिन पनि घटीमा ३० दिनजस्ति लाने भएकाले कमसकेम कृषि मन्त्रालयले ६ महिना अधि नै मल आयात गर्न सम्बन्धित निकायहरूलाई अनुमति दिनुपर्न अवस्था भएपनि कमिसनको लोभभासा परेर मन्त्रालयले अन्तिम समयमा मात्र मल आयात गर्न अनुमति दिने गरेको हुनाले प्रत्येक वर्ष मलको हाहाकार हुने गरेको सत्य वास्तविकता हो। मलको हाहाकार गराउने कार्यमा कृषि मन्त्रालय नै जिम्मेवार देखिन्छ।

तेपाल कम्युनिष्ट पार्टी नेतृत्वको केपीओली सरकारले कृषकहरूलाई समयमाविजु, मल पर्याप्त उपलब्ध गराउने उद्घोष पटक पटक गरेपनि कृषकहरूले आफूलाई आवश्यक पर्ने मल अहिलेसम्म पाउन सकेको छैनन् । पछिल्लो समयमा कृषि क्रान्तिका ठुला ठुला कुरा गर्ने व्यक्ति नै कृषि तथा पशुपंक्षी मन्त्री रहेका भएपनि उनी समेत भाषणमै सिमित भएका छन् । मल समयमा आपूर्ति नहनुको पछाडि २ वटा प्रमुख कारणहरू रहेका छन् । जसमा कृषि तथा पशुपंक्षी मन्त्रालयले बैलैमा मल ल्याउन सम्बन्धित निकायलाई अनुमति नदिनु र टेप्डर मार्फत मल ल्याउँदा सोसर्सफोर्सका आधारमा टेप्डर स्वीकृत गर्नु तै हो । पछिल्लो समयमा कृषि सामाग्री कम्पनीले ठेक्का लगाउँदा सोसर्स फोर्सको आधारमा टेप्डरस्वीकृत गरेको थियो । अहिलेसम्म मलको कारोबार नै नगरेका सत्ताधारी दलका अध्यक्ष पुष्टकमल दाहालको घरबेटी शारदा प्रसाद अधिकारीलाई २५ हजार मेट्रिकटन मल आयात गर्न ठेक्का दिइयो । स्मरण रहोस निज अधिकारी निर्माण व्यवसायी हुन् । तर उनले जिम्मा लिएका निर्माण कार्यहरू कैही कैत पनि पुरा भएका छैनन् । समयमै काम नगर्ने र निर्माणिको ठेक्का लिँदा सञ्चालन खर्च भनेर मोटो रकम लिएर उन्न रकम अर्को व्यवसायमा लगाउने गरेकाले उनले समयमै काम पुरा नगर्दा पनि उनीमाथि आजसम्म कारबाही हुन सकेको छैन । कृषि सामाग्री कम्पनीले मलको कारोबार नै नगरेका व्यक्तिलाई किन ठेक्का दिइयो ? अब त्यसको खोजिवन गरी सम्बन्धित निकायका व्यक्तिहरू कारबाही हुनुपर्दछ । अधिकारीकै शैलुङ्ग इन्टरप्राइजेज र होनिको मल्टिप्लसेंग कृषि सामाग्रीले गरेका ठेक्का सम्भौता अनुसार ११७ दिन भित्रमा २५ / २५ हजार टन युरिया मल आपूर्ति गर्नुपर्ने सम्भौता भएको थियो । सम्भौता अनुसारको म्याद यहि भाव २० गते तै समाप्त भएपनि यी दुवै ठेक्कादारहरूले अहिलेसम्म भारतसम्ममा पनि मल आयत गरेका छैनन् । भारतको कोलकत्ता सम्म पनि अल आइनपुढायो वर्षमा पनि कृषकले मलको हाहाकार व्यहोनुपरेको हो । प्रत्येक वर्ष सरकारले मलमा अनुदान दिने गरेको छ । गत वर्षहरूमा करिब ९ करोड अनुदान दिने गरेको थियो भने यस वर्ष त्यसलाई बढाएर ११ करोड गरिएको भएपनि मलको हाहाकार पहिलाकै जस्तो अवस्थामा रहेको छ । कृषि सामाग्री कम्पनीले वर्ष बालीका लागि ७५ हजार मेट्रिकटन युरिया र ५० हजार मेट्रिकटन डिएपी आयात गर्ने प्रक्रिया अघि बढाएको थियो । सोही अनुरुप शैलुङ्ग र होनिकोसेंग २५ / २५ हजार र साल्ट टेइडिङ्क कॉर्पोरेशनसेंग छुट्टै २१ हजार ५ सय टनको ठेक्का सम्भौता गरेको थियो । साल्ट टेइडि टेइडिले मलको आपूर्ति गरेपनि अन्य दुइले आपूर्ति गरेको छैनन् । कृषि सामाग्रीको तर्फाबाट लागेको ठेक्का अन्तर्गतको मल कहिले आपूर्ति हुन्छ ? भन्ने अनिश्चित रहेको छ । ठेक्का लिएका व्यक्तिहरूले अहिले मल आयात गर्न नसकनुको कारण विश्वव्यापी लकडाउन र कोरोना भाइरसलाई अनि मलको मूल्यमा भएको बृद्धिलाई देखाएर पुन म्याद थन्न मन्त्रालय मार्फत दबाब दिइरहेका छन् । सँगै सम्भौता गरेको साल्टले मल ल्याउन सक्ने उसलाई कोरोना भाइरस, लकडाउन, मूल्यबढ्दि नलाग्ने अनि दुई ठेकेदारलाई मात्र मल आपूर्ति गर्न अवरोध भयो भन्न लाग्दै तर्क मात्र हो ।

साल्ट टेंडरिले ल्याएको मल नेपाल आइसकोको र कृषकहरूलाई विक्रि वितरण समेत हुन थालेको छ । साल्टले हिँदै बालीका लागि आयात गरेको मल विभिन्न कारणले गर्दा केही ढिलो आइपोएपति त्यही मल विक्रि वितरण गरेपछि कषकले केही राहत पाएका छन् । साल्टले लकडाउन सुरु हुन अघि नै दुबईस्थित मल्टी कमोजिटिज कम्पनीमार्फत ओमतमा उत्पादित२१ हजार ५ सय मेट्रिकटन युरिया मल खरिद प्रक्रिया अघि बढाएर कोलकत्तासम्म सम्बन्धित कम्पनीले मल ल्याउने गरेपनि यस पटक कम्पनीले गुजरातको कान्डला खेन्जर्डी ल्याएको र सो बन्दरगाहबाट नेपाललाई तेस्रो मुलुकबाट आयातमा छुट नभएकाले त्यहाँबाट मल नेपाल आउन नसकेपछि आपूर्तिकर्ताले ३ महिनापछि कोलकत्ता नै डाइर्भर्ट गरेर नेपाल आएको मल अहिले साल्टले आपूर्ति गरिरहेको छ । जे होस् मुलुकलाई अप्यारो पर्दा साल्ट नै सरकारको सहयोगी बनेको हुनाले साल्टलाई नै मल आयातको ठेक्का दिनु उपयुक्त हुनेछ भन्ने हामीले ठानेका छौं ।

यी कारण मुलुक
असफलताको मार्गतर्फ

• દેવેન્દ્ર ચુડાલ

devendrachudal@gmail.com

र उनीहस्ते उठाएका प्रश्नको जवाफ नेतृत्वले दिएर कार्यकर्ताहस्ताई पार्टीप्रति प्रतिवद्ध रहन अनुरोध गर्ने विश्वव्यापी सिद्धान्तलाई ओली र दाहालले उल्लंघन गरेका हुनाले नेकपामा विग्रह बढ़ाई विभाजनसम्बन्धी अध्यादेशबाट विधेयक त्याउनु र कहिले बेला न कुबेला संसद चलिरहेको अवस्थामा संसदको बैठक नै स्थगित गर्ने निर्णय गर्नु सार्वभौमसत्ता भनिएको जनताको ठाडो अपमान हो । संविधानले नेपाली जनतालाई सार्वभौमसत्ता सम्पन्न भनेकोछ भने संसदलाई समेत त्यसै भनेको छ तर व्यवहारमा अहिले पनि नेपाली जनता सार्वभौमसत्ता सम्पन्न भएका छैनन् भने संसद समेत सार्वभौमसत्ता सम्पन्न भएको देखिएको छैन । यदि संसद सार्वभौमसत्ता सम्पन्न थियो भने किन प्रतिनिधिसभाका सभामुख र राष्ट्रिय सभाका अध्यक्षको सहमति बेरगै संसदको बैठक अनाहकमा स्थगित गरियो ? विश्वव्यापी सिद्धान्त अनुसार संसदको बैठक बोलाउने र स्थगित गर्ने बेलामा संसदमा सभामुख र राष्ट्रिय सभा (जसलाई विभिन्न नामले विश्वमा चिनिन्छ) का अध्यक्षको समेत मत लिइने परम्परा छ तर प्रधानमन्तीले कसैलाई थाहै नदिई बैठक स्थगित गराउनुभयो । यसरी सरकारले जनताका समस्याको समाधान गर्न थालेको रूपमा रहेको प्रतिनिधिसभा र राष्ट्रियसभालाई समेत कार्यपालिकाले आफ्नो अधिनमा राख्नुले प्रमाणित हुन्छ शक्ति पृथकीकरणको सिद्धान्तलाई समेत सरकारले

उल्लंघन गरेको छ भनेर । शक्ति पृथकीकरणको सिद्धान्त अनुसार व्यवस्थापिका, कार्यपालिका र न्यायपालिकाको व्यवस्था गरिएको हुन्छ । यी तीन अङ्गको अधिकार समेत बाँडफाँड गरिएको हुन्छ । यी तिनै अङ्ग आ आफ्नो अधिकार क्षेत्र भित्र रहेर काम कारबाही गर्न स्वतन्त्र हुने गरेको भएपनि पछिल्लो समयमा कार्यपालिकाले व्यवस्थापिका र न्यायपालिकामाथि समेत हस्तक्षेप गर्दै आएको छ । लोकतान्त्रिक पद्धति अनुसार संसद चलिरहेको बेला अध्यादेश ल्याउने परम्परा कहिंकै छैन, तर अर्काङ्को दललाई विभाजित गराउने अध्यादेश ल्याएको तुँ भनेर स्वयम प्रधानमन्त्रीले घोषणा गर्नुले के संकेत गर्दछ ? कार्यपालिकाको प्रमुख कार्यकारी प्रधानमन्त्रीको हैसियतमा रहेका व्यक्तिले दलहरू विभाजन गराउन खोज्युको अर्थ के ? जेल नेल खाएको छु, जनताको लागि भनेर सत्तामा पुगेपछि सत्ताको दुर्रपयोग गर्दै जेल बसेको साँवा व्याज खोज्यु कुन लोकतान्त्रिक पद्धति भित्र पर्दछ त ? प्रधानमन्त्री ज्यु !

लोकतान्त्रिक पद्धति भनेको संविधान, ऐन, कानून अनुसार सरकार सञ्चालन गर्नु हो तर पछिल्लो समयमा ओली सरकारले लोकतान्त्रिक पद्धतिलाई उल्लंघन गर्दै आफ्नो अधिकार क्षेत्र बाहिर आएर प्राय सबै क्षेत्रमा हस्तक्षेप गरेको छ । स्वायत्त निकाय भनेर भनिएका संस्थाहस्माधि समेत ठाडो हस्तक्षेप गर्न थालिएको छ । आफ्ना विरोधीहस्तलाई तह लगाउने कार्यमा सत्ताको दुरुपयोग गरिएको छ । मुलुकमा चरम भ्रष्टाचार भएको छ तर स्वयम् प्रधानमन्त्री नै भ्रष्टाचारीका सरकाक बन्दै गएका छन् । भापादेखि सुनसरीसम्म रेल ल्याउने ट्रयाक बनाउने कार्यमा मिलेमतो गरी राष्ट्रको दुकुटी दोहन गरिएको छ । ट्रयाक कहाँबाट ल्याउने जग्गाको मुआज्जा जनतालाई कसरी दिने भन्ने निर्णय नै नभएको र जग्गा अधिग्रहण नै नगरी रेल विभागले रेलमार्ग बनाउन टेप्डर आह्वान गर्दा तुलो रकम भ्रष्टाचार भएको छ । निश्चित निर्माण व्यवसायीलाई मात्र ट्रयाक निर्माण गर्न दिने उद्देश्यले रेल विभागले ठेकेदारहस्तसँग मिलेमतो गरेर सञ्चालन खर्च भनेर तुलो धनराशी ठेकेदारहस्तलाई दिन लागि परेको थियो तर, सञ्चारजगत्लगायत अन्य क्षेत्रको व्यापक विरोध पश्चात् रेल्वे निर्माणको कार्य स्थगित गरिएको छ । प्रधानमन्त्री ओली दोस्रो पटक प्रधानमन्त्री बनेपछि उद्घोष गरेका

थिए आफूले पनि भ्रष्टाचार नगर्ने र अरुलाई पनि गर्न नदिने भनेर त्यसबेला एउटा नाटक मञ्चन गरिएको थियो । सरकारी कार्यालयका कर्मचारीहरू आफूनो कार्यालमा पुन्हे वित्तिकै आपौहरूसँग भ्रष्टाचार नगर्ने शथप लिने गरेका थिए तर आफूनो कुर्सीमा बस्ने वित्तिकै उनीहरू पैसा नपाएसम्म कलम नै चोब्दैन थिए । त्यसको प्रमाण हो अस्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगले प्रत्येक दिन घुस लिँदालिँदै सरकारी कर्मचारीहरूलाई रंगेहात पक्राउ गर्नु । खोई प्रधानमन्त्रीको प्रतिवद्धता ?यी सबै कारणहरूले प्रष्ट हुन्छ प्रधानमन्त्री ओली र उनको सरकार बाहिर जे बोल्छ त्यो भित्र गर्दैन । भित्र जे गर्दछ बाहिर त्यो बोल्दैन भनेर ।

मुलुक यतिबेला कोरोना भाइरसको संकटमा परेको छ । कोरोना भाइरसका कारण जनता कष्टकर जीवन विताउन बाध्य पारिएका छन् । लामो समयको लकडाउन र निषेधाज्ञाले गर्दा आर्थिक अवस्था समेत डामाडोल भएको छ । दैनिक रोजगारी गरी जीवन चलाउने जनता भोकभोकै पर्न थालेका छन् । उद्योगधन्दाहरू बन्द भएका छन् । सार्वजनिक सवारी साधानहरू बन्द हुँदा लाखीं मजदुरहरू बेरोजगार मात्र भएका छैन् । भोकभोकै बस्न बाध्य भएका छन् । त्यसको प्रत्यक्ष प्रमाण हो रत्नपार्कको दुखिखेलमा दिउँसो दुई बजेपछि खाना पाउने आशामा जनताको लाइन । प्रधानमन्त्रीले अब कसैले भोकै भएर मर्नु पर्दैन भने अभिव्यक्ति दिएका थिए । तर आज जनता भोकै छटपटाएर खानाको खोजिमा हिँडिरहेका छन् । खोई प्रधानमन्त्रीको प्रतिवद्धता किन आज जनताले खान पाइरहेका छैनन् ? सरकारी काम कारबाही पैसा नदिई जनताले सरकारी सेवा सुविधा पाउन सक्ने अवस्था नै छैन । जनता भन्न थालेका छन् भ्रष्ट सरकार र भ्रष्ट कर्मचारी । त्यसलाई सरकारी स्तरकाटै बल पुन्याइएको छ । अस्ति भाद्र २२ गते सरकारले निजामति कर्मचारीहरूलाई उत्कृष्ट कर्मचारी पुरस्कार र निजामति कर्मचारी पुरस्कार वितरण गर्ने उद्घोष गरेको छ बर्षभरी राप्तो काम गर्ने एकजना कर्मचारीलाई उत्कृष्ट कर्मचारी पुरस्कार दिने गरेको भएपनि प्रधानमन्त्री ओली सत्तामा आएपछि आजसम्म सरकारले उत्कृष्ट कर्मचारी नै भेट्न नसकेको हुनाले ४ वर्षदेखि उत्कृष्ट कर्मचारी पुरस्कार वितरण गर्न सकेको छैन । त्यसैले प्रमाणित हुन्छ कर्मचारीहरू सेवाप्रति प्रतिवद्ध छैनन भनेर ।

सरकारले उत्कृष्ट निजामति कर्मचारी पुरस्कार वितरण गर्दा समेत विवेक पुन्याउन सकेको छैन । सत्ताधारी दलका समर्थकहरूलाई मात्र त्यस्तो पुरस्कार दिइएको छ । कोरोना भाइरसका विरुद्ध अग्रपतिमा बसेर संक्रमितहरूको सेवा गरिरहेको स्वास्थ्यकर्मीहरू डाक्टर लगायत अन्य स्वास्थ्यकर्मी र सुरक्षाकर्मीहरूलाई कसैलाई पुरस्कार नदिइनुले स्वास्थ्यकर्मीहरूको मनोबल कसरी उच्च हुन सक्छ ? संक्रमितहरूको सेवा गर्दै गर्दै कति डाक्टर नर्सहरू संक्रमित भएका छन् । दिनरात नभनि उनीहरू सेवामा लागेका भएपनि सरकारबाट उनीहरूको उचित मूल्यांकन भएको छैन । कोही भ्रष्टाचारी कर्मचारीहरूलाई समेत उत्कृष्ट कर्मचारी पुरस्कार दिइएकोले कर्मचारीहरू नै रुद्ध बन्दै गएकाले कतै त्यसले कोरोना भाइरस संक्रमितहरूको उपचारमै समस्या आइपर्ने हो कि भन्ने आशका समेत उब्जिएको छ । यसरी ओली सरकारले राम्रालाई भन्दा हाम्रालाई पहिले प्राथमिकामा राखेर सेवा सुविधा उपलब्ध गराउने र आफ्नै दलका नेता तथा कार्यकर्ता भएपनि उनीहरू आफ्ना विरोधी भएको खण्डमा उनीहरूलाई प्रतिशोधको भावना लिएर टिकन नदिने प्रवृत्तिको विकास गरेका हुनाले ओली सरकारलाई निष्पक्ष र सबै पक्षको सरकार भन्न सकिने अवस्था नै देखिएको छैन । पार्टीको अध्यक्ष रहन्चेल ओली नेकपाका अध्यक्षमात्र थिए तर प्रधानमन्त्री भएपछि सबै विचारधाराका प्रधानमन्त्री बन्नपर्नेमा उनी आफ्नो पक्षका नेता तथा कार्यकर्ताहरूका मात्र प्रधानमन्त्री भएजस्तो गरे । त्यसै अनुरूप अधि बढेका हुनाले उनको लोकप्रियतामा दिनप्रतिदिन ह्वास आउँदै गएको छ । केही समय पहिले प्रधानमन्त्री ओलीले आफू पक्षीय कार्यकर्ताहरूलाई सरकारको विरोध गर्नेहरूका विरुद्ध अरिगालका गोलाखाँ खनिन निर्देशन दिएका थिए । अहिले त्यही अरिगालका गोलाहरूका आग्रहमा केही स्वायत्त संस्था र प्रधानमन्त्रीको गैरजिम्मेवारीपूर्वकका काम कारबाहीको विरोधमा कलम चलाउने व्यक्तिहरूलाईसरकारले प्रतिशोध लिने कार्य गरिरहेको छ । जसको प्रमाण हो प्रेस काउन्सिल नेपाल । अहिले काउन्सिललाई हात खुट्टा बाँडिएको अवस्थामा राखिएको छ । त्यसैले प्रमाणित हुन्छ प्रधानमन्त्री ओली सम्पूर्ण नेपाली जनताको प्रधानमन्त्री हुन सकेनन् भनेर ।

पहाडबाट मधेसी जिताउने बिपीको सपना

तुलानरायण साह

सात-आठ दशकमा नेपाली समाजमा व्यापक बदलाव आएको छ। मधेसको वर्गीय, जातीय, लैंगिक सम्बन्धमा उथलपुथल आएको छ। समाज, राज्य र राजनीतिलाई हर्ने नजरिया फेरिएको छ। मधेसीले अनेकाँ आन्दोलन गरेसँग कस्तीमा अहिलेका मधेसी युवाले करेको संखण खोजेका छैनन्।

कुरा ०७० सालको हो, पहिलो संविधानसभा क्रियाशील थियो। कस्तो निर्वाचन प्रणाली अपनाउने भने विषयमा बहस चल्दै गर्दा निर्वाचन प्रणाली सम्बन्धित एउटा कार्यक्रममा पत्तिकार सञ्चालक थियो भने संविधानसभा सदस्य डा. मिनेन्द्र रिजाल वर्ता। निर्वाचन, मधेस र बिपीसँग जोडेर डा. रिजालले एउटा प्रसंग उल्लेख गरेका थिए। ०१५ सालको संसदीय निर्वाचनमा सप्तरीको पश्चिमी क्षेत्र (हालको सिरहा) बाट तराई कांग्रेसको वेदानन्द भा उम्मेदवार थिए भने नेपाली कांग्रेसको टिकटमा माधवबाबु रेम्पी। तराई कांग्रेस भनिरहेको थियो, नेपाली कांग्रेसले पहाडबाट पहाडियाहरूलाई मात्र टिकट दिएको छ। मधेसबाट पनि पहाडियालाई नै उठाएको छ। अनि मधेसी कहाँ गएर चुनाव लड्ने? कसरी राजनीति गर्ने? चुनाव प्रचारको क्रममा सिरहा पुग्दा बिपीले तराई कांग्रेसलाई जवाफ दिँदै मतदातासँग अपिल गरेका थिए, 'यसपटक तपाईंहरू माधवबाबुलाई जिताउनुहोस्।

अर्को निर्वाचनमा नेपाली कांग्रेसले मधेसीलाई पहाडबाट उम्मेदवार बनाउनेछ। जिताउने जिम्मा भेरो। एकपटक मलाई विश्वास गर्नुहोस्।' मधेसी मतदाताले बिपीलाई विश्वास गरे, रेम्पीलाई नै जिताए। 'त्यसपछि नेपालको राजनीतिमा धेरै उथलपुथल भइसक्यो। बाग्मतीमा धेरै पानी बिगिसकेको छ। आज पाँच दशकपछि पनि बिपीको त्यो सपना पूरा हुन सकेको छैन,' डा. रिजालले थपेका थिए। त्यसपछि मधेसीलाई पहाडबाट टिकट दिलाउने अवसर बिपीले पाएनन्। यसैले उनले त्यस्तो अवसर पाएको थार्फै घोषणा कार्यान्वयन गर्थे होलान् भनेर कल्पना गर्नी, अहिलेका लागि।

हामीकहाँ हुने निर्वाचनहरू (पार्टीभित्रको होस् वा बाहिरको) मा केही खास तथ्य चट्टानभाँ खाली थापित छन्। दलिलाई भोट दिन अन्य जातका मतदातालाई दिगमिग लाग्छ। अपवादबाहेक जनजाति र मधेसी नेताको अवरथा पनि त्यही छ। एकै समुदायका दुई नेताबीच प्रतिस्पर्धा भयो भने बेगलै कुरा, नत्र सामान्यतया दलित, मधेसी र जनजातिलाई बाहनक्षेत्रीले भोट दिएर नेता बनाइहाल्दैनन्। अपवादको लागि त जहाँ पनि खेल सँसारमा हुनुपर्ने छ। ०४६ सालयताका कांग्रेस र विभिन्न वामपर्दी पार्टीको आन्तरिक निर्वाचनको परिणामले पनि त्यही देखाएको छ। लगभग दर्जनपटक भएका केन्द्रीय विधायिकाको निर्वाचन (२०७५ सालको संसदीय र पञ्चायतका चुनावसमेत) को परिणाम त भन्न उदेकलादो छ। यसैले कांग्रेसको सभापतिमा विमलन्द्र निधिको दाबीबारे उपरोक्त तितो यथार्थलाई नजरअन्दाज गरी बहस गर्दा अपुरो हुन पुग्छ। डा. रिजाल वा उहाँजस्तै केही कांग्रेसीले निधिको उम्मेदवारीलाई मधेसी पहाडीको कोणबाट नलेलान्, त पार्टी, समाज जातासुकै त्यो धारणा जीवितै छ। लुकाएर लुक्ने विषय होइन यो। आगामी महाधिवेशनमा बिपीको त्यो सपनाको दायराभित्र निधिको उम्मेदवारी अटाउन योग्य छ कि छैन, कांग्रेसीहरूले जान्ने कुरा हो। तर, आममधेसी, दलित, जनजातिको मनमा यो उत्सुकताको विषय बनिरहन्छ।

त्यसो त निधिले कांग्रेसको पार्टी सभापतिका लागि औपचारिक उम्मेदवारी घोषणा गर्न बाँकी नै छ। तैपनि

निधिले सभापति शेरबहादुर देउवासमक्ष आफू चौधाँ महाधिवेशनमा सभापति हुने जानकारी गराएसँग ठूलै तररा आइसको क्रममा पत्तिकारले अनुभव गरेको साफा कुरो के हो भने दुवै नेता राजनीतिलाई क्षेत्र, जात वा सम्प्रदायको दायराभन्दा माथि राख्ने समग्रतामा होर्ने गर्छन्। तर, कांग्रेसको राजनीति बुफेकाहरूले यसलाई दूरगामी महत्वकै स्पमा लिएका छन्।

निधिको दाबीसँग देउवाको समृद्धना उनी एकल उम्मेदवार छन्, विपक्षी खेमामा रामचन्द्र पौडेल, शशाक कोइराला, शेखर कोइराला, प्रकाशमान रिंह सभापतिका दावेदार छन्। यसैले चौधाँ महाधिवेशनमा देउवा निर्विकल्पतुल्य हुन भन्ने।

आमबुझाइको पटाक्षेप भएको छ। यसैले देउवाले निधिको दाबीलाई असहज रुपमा लिएको अनुमान गर्न गाहो छैन। निधिको उम्मेदवारीको चर्चा सुरु भएपछि कांग्रेस वृत्तका अनेकन् लेखक, शुभचिन्तक अनि विश्लेषकले यो पत्तिकारासँग पनि जिज्ञासा राखे, राखिरहेकै छन्। जिज्ञासु मित्रहरूको प्रत्यक्ष वा परोक्ष प्रश्न हुन्छ, विमलेन्द्र निधि कांग्रेस सभापति भए भने मधेसमा त्यसको के प्रभाव पर्छ? मधेसवादी पार्टीतिर गएको कांग्रेसको मत फर्किन्छ कि फर्किन्छ? कतिपयले निधिलाई अर्थे पनि मधेसको नेताको रुपमा मात्र सीमित गरेको बुझिन्छ। पहाडर्तर्फ उनको खासै पकड नरहेको पनि मधुरो स्वरको प्रतिक्रियाहरू नसुनिएको होइन। तर, डा. मिनेन्द्र रिजालको प्रतिक्रिया विल्कुलै फरक छ। अहिले शशाक कोइरालाको दाहिने हात देखिएका प्रभावशाली नेता डा. रिजालको प्रतिक्रिया रणनीतिक पनि होला, तर उनका अन्तर्वार्ताहरू पढ्दा त्यस्तो आभास भएन। उनले निधिको उम्मेदवारीलाई मधेससँग जोडेर हेरेका छैनन्। बरू कांग्रेसको आन्तरिक राजनीतिमा दूरगामी प्रभाव छाड्ने तर्क गर्नु।

पत्तिकारालाई निधि वा रिजालको महिमामण्डन गर्नु छैन। दुवै समकालीन नेता कुनै वेला एकसाथ नेपाल विद्यार्थी संघको राजनीतिमा सक्रिय थिए।

पुगेका हुन्। एक दशकदेखि चिनजान र केहीपटकको छोटो-अधुरो संवादका क्रममा पत्तिकारले अनुभव गरेको साफा कुरो के हो भने दुवै नेता राजनीतिलाई क्षेत्र, जात वा सम्प्रदायको दायराभन्दा माथि राख्ने समग्रतामा होर्ने गर्छन्। तर, कांग्रेसको राजनीति बुफेकाहरूले यसलाई दूरगामी महत्वकै स्पमा लिएका छन्।

निधिको दाबीसँग देउवाको समृद्धना उनी

कार्यकर्ताको विनारी जोडिएको थियो। यहाँको सामाजिक र राजनीतिक माहोल मधेसीमैत्री थिएन, अर्थ मधेससमेत्री थियो भन्दा सही सुनिन्छ। विद्यार्थी जीवन सकिएपछि कांग्रेस वृत्तका अनेकाँ तितामिता सम्पन्ना छाडेर मधेस आन्दोलनमा हेलिडैयो। बितेको ढेढ दशकमा मधेसमा ठुल्ठूला आन्दोलन भए। जनकपुर मधेसमा ठुल्ठूला आन्दोलनको केन्द्रबिन्दुमा

पछिल्लो आमचुनावको पूर्वसन्ध्यामा पत्तिकार केही साथीसहित जनकपुर पुगेको थियो। माहोल पूरे चुनावमय हुने नै भयो। विया पसल, पान पसल, चोक-चौराहा जहाँ पनि चुनावकै चर्चा थियो। जनकपुर सहर पनि समावेश क्षेत्रमा निधि र राजेन्द्र महतो भिड्दै थिए। धेरै सर्वसाधारणसँग कुराकानी गरियो। सहरी क्षेत्रमा सबैजसोको एउटै उत्तर हुन्थ्यो, 'यसपटक छाता छापको जोड छ।' छाता छाप चुनाव विहून थियो। थप प्रश्न सोधिन्थ्यो, 'निधिले त राष्ट्रीय कांग्रेस पहाडियाको पार्टी भयो। हामी आन्दोलनमा हुँद्वा प्रहरीले त्यत्रो दमन गर्दा कांग्रेसको सरकार थियो, तर निधिले जाह्रा लागि कहिल्यै बोलेनन्। आज कसरी उनलाई भोट दिनु? अहिले काठमाडौंका कतिपय कांग्रेस भित्रहरूको जिज्ञासाभित्र निधिलाई मधेसी समुदायका प्रतिनिधि पात्रको रुपमा उभायाएको पाउँदा मलाई चुनावताका जनकपुरमा मधेसीहरूसँग भएका यिनै संवादको याद ताजा भएर आउँछ।

अर्को प्रसंगको चर्चा गरीँ, जुन कुरा अनेकन् कांग्रेसी मित्रले सोने गर्नु। निधि सभापति भए भने मधेसमा कांग्रेसको मत फर्किन्च कि फर्किन्छ? सरसरी हेर्दा यो प्रश्नले कांग्रेस पार्टीलाई चुनावी राजनीति मात्र गर्ने समूहको रुपमा खुन्व्यादिन्छ। के कांग्रेस निर्वाचन मात्रका लागि राजनीति गर्ने पार्टी हो र? हुँै होइन र हुँू हुँैनैन पनि। माथिको प्रश्नको उत्तर पाउँदा लाग्ने बाजारको लागि हामी फेरि विगतमा फर्किन्पूर्छ। कांग्रेस र मधेसबीचको सम्बन्धको ऐतिहासिक विश्लेषण हुनुपूर्छ। कुन समयमा मधेसका कस्ता पृष्ठभूमिका नेतालाई के उद्देश्यका साथ कांग्रेसलाई साथ दिएका थिए भन्ने बुझ्नु जरूरी हुन्छ।

कांग्रेसको स्थापना राणाशासन फालेर मुलुकमा बहुदलीय प्रजातन्त्र स्थापनार्थ भएको थियो। त्यसबहत मुलुकमा सामाजिक र राजनीतिक रुपमा बाँकी ६ पेजमा

सम्प्रदायको कुरा लुकाएर लुक्ने विषय रहेन। जुन कुरा मसँग जिज्ञासा राख्ने अनेक कांग्रेसी मित्रहरूको प्रश्नभित्र पनि लुकेको हुन्छ। चाहेस-नचाहेर निधिको उम्मेदवारी कांग्रेसभित्र र बाहिर मधेससँग जोडिइहाल्छ। त्यसकारण लेखमा दुई फरक प्रसंग उल्लेख गर्नु उचित ठानेको छ।

पहिलो, ०४८ सालमा पद्न काठमाडौं आँदौंदा मसँग नेपाल विद्यार्थी संघको

रव्यो। अनेकाँ नेता कांग्रेस परित्याग गरेर मधेसी राजनीतिमा सरिक भए। यो क्रम रोकिएको छैन। तर, निधिलाई कुनै मधेस आन्दोलनले प्रभाव पार्न सकेन। आन्दोलन चर्किँदै जाँदा मधेसका गाउँवस्तीमा प्रहरी ज्यादात बढ्दूयो। आन्दोलनकारीको छाती र टाउकोमा गोली बर्सिदा हाम्रो नजरमा कांग्रेस वा एमालेमा रहेका मधेसी नेता गदार गनिन्थे। निधिलाई पनि त्यसभन्दा फरक चस्माले हेरिन्थेन।

Every game. Everything about the game.

Sabai **सबै एपेल**

www.sabalkhel.com
/sabalkhel
info@sabalkhel.com
@sabalkhel
For Advertisement: sabalkhel@gmail.com

<div style="flex: 1; text-align:

कोरोना बिमा भुक्तानी नगर्न प्रोत्साहित गर्दै बिमा समिति

हाल काठमाडौं बस्दै आएका गोरखाका स्थायी बासिन्दा केवार भट्टराईले आफ्नो सम्पूर्ण परिवारको कोरोना बिमा गराउन चाहेका थिए । तर, बिमा समितिको नयाँ प्रावधानले कोरोना बिमाप्रति निरुत्साहित बनाएको उनको अनुमत छ । परिवारका सबै सदस्यको बिमा गराउन जाँदा कम्पनीले वडाको सिफारिस माग गरेपछि बिमा गर्न नपाएको उनले बताए ।

म काठमाडौंमा छ, गाउँमा रहेका वृद्ध आमा, बुबा र बाइबहिनीलाई यस विषयमा कुनै जानकारी नै छैन । गाउँमा वडा कार्यालय नै बन्द छ । यस्तो अवस्थामा वडाको सिफारिस कसरी ल्याउनु ? उनी भन्छन्, 'यो सर्वसाधारणले बिमा नगरोस भनेर त्याइएको व्यवस्था हो ।' पोखराका सज्जीव खाँडले पनि बिमा गराउन जाँदा त्यस्तै त्यस्तै अनुभव गर्नुपर्यो ।

सम्पूर्ण देश नै निषेधाज्ञामा भएको समयमा सिफारिस लिन वडा कार्यालय पुन उठाएको उनको भनाइ छ । यस विषयमा कम्पनीलाई जानकारी गराउँदा उनीहरू बिमा समितिको आदेश पालना गर्नुपर्न बताउँछन् । यसअघि बिमा समितिले कोरोना बिमा गर्दा बिमितले आफू स्वरूप रहेको स्वयं घोषणा गर्नुपर्न व्यवस्था गरेको थियो । तर, १५ दिनपछि मात्रै दाढी भुक्तानी गर्ने भएपछि वडाको सिफारिसको कुनै औचित्य नभएको विज्ञहरू बताउँछन् ।

सरकारी अस्पतालको पिसिआरलाई मान्यता नदिएको उन्हाँने १५ दिन सम्बन्धित वडामा बसेको वडा कार्यालयको सिफारिस ल्याउनुपर्न प्रावधान त्याएर बिमा समितिले कोरोना बिमालाई निरुत्साहित गर्न थालेको सरोकारवालाहरू बताउँछन् ।

यसअघि त्यस्तै मन्त्रालयमातहतका स्वास्थ्य संस्थाको पिसिआर रिपोर्ट पेस गर्नुपर्न व्यवस्था गरेको थियो । सोहीअनुसार निजी

स्वास्थ्य सेवामा परीक्षण गरिएको रिपोर्टलाई मान्यता नदिएको युनाइटेड इन्स्प्रोरेस्टका प्रमुख कार्यकारी अधिकृत रमेश भट्टराईले बताए । समितिकै मापदण्डअनुसार पहिला पनि भुक्तानी नदिएको हो । समितिले फेरि पनि सर्कुलेसन जारी गरी त्यसमा कलाइ गरेको छ, उनले भने । तर, केही कम्पनीले निजी स्वास्थ्य संस्थाबाट गरिएको पिसिआरलाई मान्यता दिएका कारण समितिले पुनः सर्कुलेसन जारी गरेको हो ।

त्यस्तै, नेपाल बिमक संघका महासचिव एवं सरगमाथा इन्स्प्रोरेस्टका प्रमुख कार्यकारी अधिकृत चंद्री क्षवीले पनि समितिले तोकेको मापदण्डअनुसार निजी स्वास्थ्य संस्थाको पिसिआर रिपोर्टको मान्यता नदिएको बताए ।

१ लाख बिमाको सामूहिक बिमा गर्दा प्रतिवर्ति ६ सय रुपैयाँ लाग्छ । त्यसमा सरकारले ५० प्रतिशत अनुदान दिएको छ । तर, बिमा समितिले अनुदान सुधार लिन चाहने व्यक्तिले वडा कार्यालयबाट १५ दिन वडामै रहेको सिफारिस ल्याउनुपर्न प्रावधान राखेको छ ।

नेपालमा कोरोना संक्रमितको संख्या बढ्दै गएपछि कम्पनीहरू कोरोना बिमा जारीबाट पछि हट्टन थालेका छन् । बिमा समितिले जबर्जस्ती कोरोना बिमा सञ्चालनमा ल्याएको भन्दै कम्पनीहरूले चुपचाप बिमा बन्द गर्न थालेका हुन् ।

संक्रमण संख्या बढ्न थालेपछि दुई महिना नहुँदै कम्पनी धराशायी हुने भन्दै कम्पनीहरूले पोलिसी जारी गर्न नै छोडेका थिए । तर, २३ जेठमा नै समितिले कम्पनीहरूलाई परिपत्र जारी गरी कोरोना बिमा गर्न निर्देशन दियो । जसमा बिमामा पर्ने दायित्वको बाँडफॉड बिमा समिति, नेपाल पुनर्बिमा कम्पनी र नेपाल सरकारले व्यहोर्न सहमति भएको थियो । तर, पछिला दिनहरूमा संक्रमितको संख्या दिनमै ९

हजारभन्दा बढी देखिन थालेपछि कम्पनीहरू त्रसित भएर बिमा पोलिसी नै बिक्री बन्द गर्न थालेका हुन् ।

बिमा समितिले जारी गरेको कोरोना बिमाले सरकारी दुकुटीको दुरुपयोग हुने देखिएको छ । सरकारले एकातिर कोरोना बिमाको बिमाशुल्कमा अनुदानको व्यवस्था गरेको छ भने अर्कोतिर दाढी भुक्तानी पनि सरकारले जिम्मेवारी लिनुपर्न सम्भूता छ ।

यस्तो बाँडफॉडले कम्पनीहरूले उचित अन्डरराइटिङ्गिना पोलिसी बिक्री गरी रकम संकलन गरे पनि दाढी भुक्तानी भने नेपाल सरकारले गर्नुपर्न हुन्छ । तर, यस विषयमा अर्थ मन्त्रालय र बिमा समितिबीच सहमति भएको आफ्नो जानकारीमा नभएको अर्थ मन्त्रालयका प्रवक्ता उत्तरकुमार खत्री बताउँछन् । उनी भन्छन्, सरकारले बिमा प्रिमियममा अनुदान दिने भनेको छ । तर, दाढी भुक्तानीको दायित्व सरकारले कसरी लिन सक्छ र ? निजी कम्पनीहरूले गरेको बिमाको दाढी भुक्तानी गर्ने प्रावधान विश्वको कुनै पनि मुलुकमा नभएको विज्ञहरू बताउँछन् । सरकारले अनुदान मात्रै दिन सक्ने, तर दाढी भुक्तानीको व्यवस्था हुँदा सरकारी दुकुटीको दुरुपयोग हुने उनीहरूको जिक्रिएको छ ।

निर्जीवन बिमा कम्पनीहरूले साडे १० करोड बिमा दाढी भुक्तानी गर्न बाँकी रहेको बिमक संघको तथ्याको छ । विभिन्न कम्पनीमा परेको दाढी संख्यामध्ये १ हजार १ सय २८ वटा कोरोना बिमाको दाढी भनेको छैन । संघका अनुसार कम्पनीहरूले १ लाख ८ हजार ६ सय १६ वटा बिमा पोलिसीमार्फत १ लाख ४० हजार २ सय ३७ जना व्यक्तिहरू कोरोना बिमामा समेटिएका छन् ।

निर्जीवन बिमा कम्पनीहरूले साडे १० करोड बिमा दाढी भुक्तानी गर्न बाँकी रहेको बिमक संघको तथ्याको छ । विभिन्न कम्पनीमा परेको दाढी संख्यामध्ये १ हजार १ सय २८ वटा कोरोना बिमाको दाढी भनेको छैन । संघका अनुसार कम्पनीहरूले १ लाख ८ हजार ६ सय १६ वटा बिमा पोलिसीमार्फत १ लाख ४० हजार २ सय ३७ जना व्यक्तिहरू कोरोना बिमामा समेटिएका छन् ।

विकल्प छैन । कांग्रेसको यही सिद्धान्त नै नेपालीत्वको समाजवादको र प्रजातन्त्रको जग्नी गर्न सर्वोषिष्ठ हो ।

माओवादी र एमाले मिलेर नेकपा बनेका छन् भने प्रजातन्त्रवादीहरू मिल्न नसक्ने कुरा छैन । प्रजातन्त्रवादी मिलेर अधि बढे भने अहिले जुन कम्युनिष्ट अराजकता, अधर्मी काम, भ्रष्टाचार, माफियाकरण, बलात्कार हत्या आतकमात्र होइन, असामाजिक तत्वको अन्यायपूर्ण बिगबिर्गी चलिरहेको छ र संविधान असफल हुँदै गएको छ । ती सबै कमजोरीको सुधार गरेर आतकित जनतालाई राहत दिन र राष्ट्रमा शान्ति स्थापना गर्ने नेपाली कांग्रेसको अग्रवाईमा सफलता हासिल हुनसक्छ ।

यसकारण कांग्रेसले जित्रो लटपटाउनु, पाइला लरबराउनु र भित्री रुपमा राणीति बनाएर पुर्गदैन, खुला रुपमा आफूलाई संवैधानिक राजतन्त्र र हिन्दुराष्ट्रको अग्रवाईमा उभ्याउन सक्नुपर्छ । तवामत्र नेपाली कांग्रेस पहिले शक्ति बन्नसक्छ ।

भएको छ, मधेसी आफै नेता बन्न चाहन्छन् । सर्वैभिन्न राजदानीको राजनीतिको प्रमाण थियो । ल्याउनुपर्छ । एउटाले दिने र अर्कोले लिने यो शैली आफैमा संरक्षणवादी राजनीतिको प्रमाण थियो ।

सात-आठ दशकमा नेपाली समाजमा व्यापक बदलाव आएको छ । सबैखाले सम्बन्ध फेरिएका छन् । मधेसको वर्गीय, जातीय, लैंगिक सम्बन्धमा उथलपुथल आएको छ । समाज, राज्य र राजनीतिलाई हेने नजिरिया फेरिएको छ । मधेसीले अन्दोलन गरे । अर्को गरेका आन्दोलनहरूको प्रभाव मधेसको गाउँ देहातसम्म परेको छ । कम्तीमा अहिलेका मधेसी युवा पुस्ताले कसीको संरक्षण खोजेको छैन । असमानता मेटाउन नसके पनि सहेल बस्दैन । विरोध गर्छन् । समानतामा आधारित सम्मानपूर्ण व्यवहारको राजनीति चाहन्छन् ।

०६३ सालयताका उथलपुथलपूर्ण राजनीतिबाट एउटा कुरा बडो स्पष्ट

नयाँ पत्रिका

खेलकुद

आईपिएलको उद्घाटन खेलमा मुम्बई र चेन्नाई भिड्ने

युएईमा आयोजना हुने १३औं संस्करणको इन्डियन प्रिमियर लिग (आईपिएल) को तालिका सर्वजनिक भएको छ । भारतीय क्रिकेट कन्फ्रेन्स बोर्ड (बिसिसिआई)ले आइतवार आईपिएलको तालिका सर्वजनिक गरेको हो ।

चेन्नई सुपर किंग्सका केही खेलाडीसहित स्टाफमा कोरोना संक्रमण देखिएपछि बिसिसिआई आईपिएलको तालिका केही ढिला सर्वजनिक गरेको हो । तत्काल लिग चरणको तालिका मात्र सर्वजनिक गरिएको छ ।

सेप्टेम्बर १९ बाट सुरु हुने सुरु हुने आईपिएलको उद्घाटन खेलमा डिफेन्डिङ च्याम्पियन मुम्बई इन्डियन्स र उपविजेता चेन्नाई सुपर किंग्स भिड्ने छन् । खेल अबुधाबीमा राति पौने ८ बजे सुरु हुने छ ।

नेपाली युवा लेगस्पिनर सन्दीप लामिछाने आबद्ध दिल्ली क्यापिटल्सले २० तारिखमा पहिलो खेल खेल्ने छ । दुबईमा २० सेप्टेम्बर राति पौने ८ बजे हुने खेलमा दिल्लीले उत्तरकुमार खत्री बताउँछन् । एक खेल भएकोपेला राति पौने ८ बजे र दुई खेल भएको दिन पहिलो खेल दिउँसो पौने ४ बजे सुरु हुने छ । प्रतियोगिता युरेझिका तीन सहरमा बन्द रंगशालामा हुने छ । जसअनुसार दुबईमा २४, अबुधाबीमा २० र सारजाहमा १२ खेल हुने छ ।

५३ दिनसम्म चल्ने प्रतियोगितामा ८ टिमबीच ६० खेल हुने छ । जसम

• एनसेल आजियाटाको एसईई विद्यार्थीका लागि 'पहिलो सिम'

एनसेल आजियाटा लिमिटेडले २०७६ सालको माघमित्रिक शिक्षा परीक्षा (एसईई)का विद्यार्थीका लागि 'पहिलो सिम' अफर ल्याएको छ। कम्पनीले एसईईका विद्यार्थीले १ रुपैयाँमा प्रिपेड सिमको खरिदका साथै निःशुल्क माइफाइझ सेवा र बोनस डेटाको फाइवा दिने योजना ल्याएको हो। सिम लिएपछि निःशुल्क माइफाइझ सेवाका लागि अफूलाई सधै सम्पर्कमा रहिरहनुपर्ने पाँचवटा एनसेल नम्बरहरू सजिलैसंग माइफाइझ समूहमा सेट गर्न सकिने कम्पनीले जनाएको छ। नम्बरहरू माइफाइझ समूहमा राखेपछि पहिलो ३० दिनसम्म ती नम्बरहरूमा निःशुल्क कुराकानी गर्न सक्ने जनाइएको छ। ३० दिनपछि ११ महिनासम्म प्रतिमिनेट ९९ पैसामा कुरा गर्न सकिने कम्पनीले जनाएको छ। पहिलो सिम सुचारू गरेपछि सुचारू गरेको पहिलो दिनको मध्यरात सम्ममा १ सय रुपैयाँ वा सोभन्दा माथिको रिचार्जमा ग्राहकले ३० दिनसम्म हरेक दिन १ सय एमबी डेटा बोनसका रूपमा प्राप्त गर्न जनाइएको छ।

• इतेहादले निःशुल्क टिकटमा नेपाली ल्याउन अझै अनुमति पाएन

इतेहाद एयरलाइन्सले ११ सय नेपालीलाई निःशुल्क उडानमार्फत ल्याउने अनुमति अझै पाएको छैन। एयरलाइन्सले नेपालरिथ युएई दूतावासमार्फत संस्कृति, पर्टन तथा नागरिक उड्यन मन्त्रालयमा निवेदन दिएको थियो। सेप्टेम्बर ४ देखि १८ सम्म ८ वटा उडान गरेर १ हजार १ सय २० नेपाली निःशुल्क ल्याउने प्रस्ताव गरेको छ। गत भद्रौ १४

कपोरेट

गते मन्त्रालयमा दूतावासले निवेदन दिएको भए पनि हालसम्म सरकारले अनुमति दिएको छैन।

इतेहादको प्रस्तावमा अनुमति दिनका लागि आहिले कोटाले गर्दा रोकिएको सहस्रित सुरेश आचार्यले बताए। पर्टनले १४ सयजनालाई अनुमति दिनुपर्ने गरी प्रस्ताव गरेको, तर मन्त्रिपरिषद्बाट निर्णय नआएसम्म उडान संख्या थन्स समस्या हुने भएकाले इतेहादको प्रस्ताव अगाडि नबढेको आचार्यले बताए।

सिसिएमसीले जारी गरेको नियमअनुसार ७२ घन्टाको पिसिआर परीक्षणको रिपोर्टसम्त निःशुल्क गराएर ल्याउने प्रस्ताव गरेको छ। एयरलाइन्सले ४ सेप्टेम्बरदेखि १८ सेप्टेम्बरसम्म यी चार्टर उडान

गर्ने प्रस्ताव गरेको छ। उडानमा आउने कुनै पनि नेपालीले पिसिआर परीक्षण र टिकटको शुल्क तिर्नुपर्ने उल्लेख गरेको छ। युएईरिथ नेपाली दूतावासले सिफारिस गरेका नेपालीलाई मात्र ल्याउने उसले बताएको छ। प्रत्येक चार्टर उडानमा १ सय ४० जना नेपाली ल्याउने र उक्त उडानमा कामदाराहेक अरु कुनै पनि यात्रुलाई नल्याउने प्रस्तावमा उल्लेख गरेको छ।

• महालक्ष्मी बैंकका ग्राहकलाई डायग्नोस्टिक ल्याबरोटरीमा छुट

महालक्ष्मी विकास बैंक लिमिटेडले ग्राहकका लागि कोभिड-१९ को पिसिआर परीक्षणका साथै अन्य स्वास्थ्य सेवामा छुट प्रदान गर्ने उद्देश्यले सेन्ट्रल डायग्नोस्टिक ल्याबरोटरीरेंग सम्झौता गरेको छ। सम्झौतामा बैंकका कामु प्रमुख कार्यकारी अधिकृत सागर शर्मा र कम्पनीका प्रमुख कार्यकारी अधिकृत उमेशप्रसाद गुप्ताले हस्ताक्षर गरेका हुन्।

सम्झौतामा बैंकको डेबिट कार्ड तथा मोबाइल बैंकिंग प्रयोग गर्ने ग्राहक, कर्मचारीलगायत र कर्मचारीका परिवारले सेन्ट्रल डायग्नोस्टिक ल्याबरोटरीमा उपचार गराउँदा विभिन्न सेवाशुल्कमा छुट पाउने जनाइएको छ। जनरल प्याथोलोजी टेस्टमा अधिकतम २५

प्रतिशत र पिसिआर टेस्टमा अधिकतम १५ प्रतिशत छुट पाउने बैंकले जनाएको छ। बैंकले देशका विभिन्न भागमा १ सय २ शाखामार्फत सेवा दिइरहेको जनाएको छ।

• प्रि-ओपन सेसनमा बढेको बजारले नियमित कारोबारमा पाएन निरन्तरता

प्रि-ओपन सेसनमा बजार उच्च दरमा बढे पनि नियमित कारोबारमा भने आइतबार सेयर बजार खुलेको केही समयदेखि नै ओरालो लायो। अर्धमन्त्रीका रूपमा डा. युवराज खतिवाडाको बहिर्मनलाई रणनीति बनाइरहेकाहरूमा आइतबार उच्च दरमा बजार बढने अनुमान थियो। तर, बजार १० अंकले घटेर १ हजार ४ सय १९ मा आइतबार गरेको छ। प्रि-ओपनमा बजार बढने आकांक्षा देखाइएको भन्दै केही लगानीकर्ताले सामाजिक सञ्जालमा यो व्यवस्था हटाउनुपर्ने माग गर्न थालेका छन्। २०५० सालदेखि नै प्रचलनमा रहेको यो व्यवस्था अहिले आएर विवादित भएको छ। ब्रोकर र केही लगानीकर्ताले मिलेमतोमा पहिलो सत्रमा बजार बढेको देखाउने गरेको आरोपसमेत केहीले लगाइरहेका छन्।

प्रि-ओपन सेसनमा समेत सबै लगानीकर्ताको पहुँच पुग्ने भएकाले यसलाई न्यानुपुलेसन (चल्खेल) अस्त्रका रूपमा लिन नमिल्ने नेपेसेका अधिकारीहरू बताउँछन्। केही ठूला लगानीकर्ताले नै प्रि-ओपन सेसनलाई विवादित बनाइरहेको पायाँ, नेपेसेका प्रवक्ता मुराहरि पराजुलीले भने, 'यो अभ्यास संसारभर छ, यदि अधिल्लो दिन बजार बन्द भएपछि कम्पनी वा अर्थ क्षेत्रमा कुनै ठूलो घोषणा वा घटना भएमा त्यसको प्रभाव सामान्यीकरण गर्न गरिन्छ।'

सर्किट ब्रेकको नीति परिमार्जन गर्ने वा प्रि-ओपन सेसनको कारोबारलाई बजारको नियमित कारोबारमा नदेखाउने व्यवस्था हुनुपर्ने सुभाब मुनकमीको छ। नियमित बजारमा भने सेयरको मूल्य आदेश दिंदा एकपटकमा दुई प्रतिशतभन्दा बढी घटबढ गर्न पाइँदैन। प्रि-ओपनमा बढेको मूल्यमा घटेर बिक्री गर्न नचाहने प्रवृत्तिले नियमित कारोबारमा केही कम्पनीको कारोबार नै रोकिने गरेको समेत मुनकमीको भनाइ छ। यद्यपि, पहिले सीमितले मात्र ब्रोकरमार्फत आदेश दिने अवस्था भए पनि अहिले अनलाइन कारोबार गर्नेको संख्या नै करिब ६५ हजार रहेकाले सबैले एउटै नियतले प्रि-ओपनमा कारोबार नगर्न भएकाले चल्खेल नहुने नेपेसेको भनाइ छ।

कला/ साहित्य

मर्मस्पर्शी मेरो जीन्दगी

काठमाडौं २२ भाद्र। अति नै मर्मस्पर्शी, वास्तविक घटनामा आधारित गीतको भिडियो सार्वजनिक भएको छ। वैताङ्गका महेश अवस्थीका छोरा शिवाशं जन्मेको दुइ महिनामै कलेजो फेर्नु परेपछि बुवाले कलेजो दान गरेका थिए।

तिनै महान बुवाको वास्तविक घटनामा आधारित गीत 'मेरो जीन्दगी...' सार्वजनिक भएको हो। अहिले सिवाशंको स्वास्थ्यमा सुधार भइहेको छ, कलाकारहरूले गीतबाट आउने रोयल्टी शिवाशंको लागि सहयोग गर्ने निर्णय गरेका छन्। कमला सुवेदी सापकाटाको शब्द, महाराज थापाको संगीत संयोजन, निशान भट्टराईको स्वर, युवराज वाईबाको निर्देशन रहेको भिडियोमा निर्मल न्यापाले र रेखा घिमिरेको जिवन्त अभिनय रहेको छ। बाल कलाकारमा रिदम तामाङ रहेका छन् भने भिडियो राज पाखरेलले खिचेका हुन्। भिडियो हेरेर शेयर गरी अबोध बालकको सहयोग गरिदैन बुवा महेश अवस्थीले सबैमा अनुरोध गरेका छन्।

सुशान्तले ल्याए 'तिमी मेरै मनभित्र'

गीतकार सुशान्त लम्सालको नयाँ गीत 'तिमी मेरै मनभित्र' सर्वाङ्गिक भएको छ। चर्चित गायिका मेलिना राइको शरमा रहेको शनिवार युद्युबामार्फत सर्वाङ्गिक भएको छ। सुशान्तले लेखेको गीतमा राम सिटौलाको संगीत रहेको छ। गीत ऐन्ज र मिक्सड प्रदीप श्रेष्ठले गरेका हुन्। यसअधि सुशान्तले आफै शब्दमा रहेको 'तिमी मेरै' मेलिनासँगै गायका थिए।

नेपाल आयल निगम लि. को अति आवश्यक जानकारी

एल.पी. ज्याँस अत्यन्तै प्रज्वलनशिल पेट्रोलियम पदार्थ भएकाले यसको प्रयोगमा पर्याप्त सतर्कता एवं सावधानी अपनाउनु जस्ती हुन्छ। त्यसैले खाना पकाउने ज्याँसको चुहावटले हुने दुर्घटनाबाट बच्न देहायका कुरामा विशेष ध्यान पुन्याउन सम्पूर्ण उपभोक्तार्वासमा नेपाल आयल निगम अनुरोध गर्दछ।

दुर्घटनाबाट बच्न ध्यान दिनुपर्ने कुराहरू :

- १. सिलिंडर ल्याउदा लैजादा नगुडाउँ। भान्सामा सिलिंडर सँझै ठाडो राखी प्रयोग गरैँ।
- २. रेगुलेटर, रवर, पाइप, चुहाजस्ता उपकरणहरू गुणस्तर भएको मात्र प्रयोग गरैँ।
- ३. काम सकेपछि सँझै रेगुलेटर बन्द गर्न नविसैँ।
- ४. खाना पकाउदा सधै भूत्याल ढोका खुला राखी र सुतीको कपडा लगाएर मात्र खाना पकाउने गरैँ।

ज्याँस चुहावट भएमा ध्यान दिनुपर्ने कुराहरू :

- १. खाना पकाउने स्थानमा एल.पी. ज्याँसको तिखो गन्ध आइरहेको छ भने ज्याँस चुहिएको भन्ने बुझ्नु पर्दछ। ज्याँस लिक भएमा परेले रेगुलेटरको र पछि चुहोको नव बन्द गरैँ।
- २. भयाल ढोका खुला राखी र भिल्का निस्कने बस्तुहरू जस्तै ज्याँस चुहो, सलाई, लाईटर, धुप आदि नवालौ। विद्युतजन्य उपकरणको प्रयोग नगरैँ।
- ३. ज्याँस लिक भएमा रेगुलेटरलाई सिलिंडरबाट छुटाई सिलिंडरमा रेपटी क्याप लगाइ बाहिर खुला स्थानमा राखी र धथाशिघ नजिकको ज्याँस उद्योगमा सम्पर्क गरैँ।

"सचेत द सावधान हुनु नै सुरक्षित हुनु हो।"

उपभोक्ता जनहितका लागि जारी

<

ओली-देउवा...

पार्टीको एकीकृत महाधिवेशन आउँदो चैत्र २५ गते
देखि ३० गतेसम्मा काठमाडौंमा सम्पन्न गर्ने,
ओली सरकारको समिक्षा महाधिवेशन अधिमात्र
गर्ने, आवश्यकता र मापदण्डको आधारमा
केन्द्र र प्रदेश मन्त्रिपरिषद्को पुर्नगठन गर्ने,
प्रदेश सरकार र स्थानीय निर्वाचनको भूमिका
प्रभावकारी बनाउने, सीमा समस्या सुलभाउन
कुट्टीनीतिक सम्बाद गर्ने, कोभिड ९९ महामारी
रोकथाम, नियन्त्रण तथा उपचार र आर्थिक
पुनरुत्थान गर्ने, शान्ति प्रक्रियाका बौँकी काम
एकवर्षभित्र सक्ने र एमसीसी सम्झौता परिसर्जन
सहित पारित गर्ने जस्ता प्रस्ताव स्थायी समितिमा
पेश गरिने भएका छन् ।

अध्यक्षद्वयले तयार गरी स्थायी समितिमा

आर्थिक...

कित्ताकाट फुकुवा गर्ने निर्णय गरेकी थिइन् । मन्त्रिपरिषदमा विचाराधिन रहेको नियमावली पारित गराउनुको सट्टा निर्णय नै उल्टाएर कित्ताकाट फुकुवा गर्ने निर्णयले सरकारको नियत मा खोट रहेको प्रष्ट रूपमै देखिएको छ । मन्त्री अर्यालले कित्ताकाटको निर्णय कार्यान्वयन गर्न सम्बन्धित निकायलाई पत्राचार समेत गरिरहेकी छिन् । मन्त्री अर्यालले एक वर्ष अधि विवादास्पद गुठी ऐन सरोकारवालाहरस्तङ्ग कुनै छलफल र बहसै नगरी एकतर्फा रूपमा ऐन निर्माण गरेर संसदमा पेश गरेपछि त्यसको व्यापक विरोध भएको थियो । गुठीयारहस्तले आन्दोलन गरेपछि सरकार गुठी ऐन फिर्ता गर्न बाध्य भएको थियो ।

अहिले फेरी तिनै मन्त्री अर्यालले कित्ताकाट जस्तो विवादास्पद निर्णय गरेर आलोचनाकाप्राबनको छन् । तीनवर्ष पहिला के उद्देश्यले कित्ताकाट रोकियो र अहिले के कारणले फुकुवा

राष्ट्रियसभाको...

३ जना मनोनित हुने व्यवस्था गरिएको छ ।
राष्ट्रियसभा स्थायीसभा हुने गरेको हुनाले
पहिलो पटक राष्ट्रिय सभा गठन हुँदा ५९ जना
सांसदहरूको गोला प्रथाद्वारा पदावधि निर्धारण
गर्ने व्यवस्था गरिएको हुन्छ । गोला प्रथाद्वारा
२, ४ वर्ष र ६ वर्षको पदावधि निर्धारण गर्ने
गरिएको छ ।

राजनीतिक दलहस्ते राष्ट्रियसभाको गठन गर्दा स्थानीय तहको निर्वाचनमा जनताले नपत्याईदिएका र वडा सदस्यमा समेत पराजित भएका व्यक्तिलाई समेत राष्ट्रियसभाको सदस्य बनाएर राष्ट्रिय सभाको गरिमालाई वडा सरहको मान्यता दिएका छन् । अहिले पनि राष्ट्रियसभामा जनताबाट नपत्याएर निर्वाचन हारेका व्यक्तिलाई राष्ट्रिय सभाको सदस्य बनाइएको छ । जसमा प्रतिनिधिसभाको निर्वाचनमा गोरखा २ बाट पराजित भएका नारायणकाजी श्रेष्ठ, सप्तरीबाट प्रतिनिधिसभाको निर्वाचनमा हारेका मृगेन्द्रकुमार सिंह, दाढ़ प्रदेश सभा ३ बाट पराजित जगप्रसाद शर्मा, कपिलबर्स्तु बाणगंगा नगरपालिका प्रमुखको निर्वाचनमा पराजित भएकी विमला घिमिरे, तनहुँको भानुभक्त नगरपालिकाको प्रमुखमा पराजित भएकी भगवती चौपाने र सिन्धुपाल्योको लिंशंखुपुर गाउँपालिका

लैजाने निर्णय भएका प्रस्तावहरू हेर्दा शान्ति प्रक्रियाका बाँकी काम एक वर्ष भित्रमा सक्ने भनिएको छ । त्यस विषयमा पिडित पक्षले आफति जनाउन सक्ने सम्भावना रहेको छ । लामो समयसम्म पिडित पक्षले न्याय नपाएको अवस्थामा फेरी त्यसलाई एकर्वर्ग भित्रमा सक्ने सत्ताधारी दलको निर्णयलाई उचित मान्न सकिने आधारहरू देखिएका छेनन् । पिडकहरू सत्तामे रहेकाले पिडकहस्ते नै शान्ति प्रक्रियालाई पछि धक्केल्दै गएका छन् । वेपता छानविन आयोगले अहिलेसम्म पिडितलाई न्याय दिन नसकिरहेको बेला सत्ताधारी दलले नै एक वर्ष भित्र सक्ने प्रस्ताव तयार गरी आफ्नो स्थायी समितिबाट पारित गराउने निर्णय गर्नुले सत्ताधारी दल शान्ति प्रक्रियालाई दुँगो लगाउन चाहिरहेको छैन भन्ने प्रष्ट रूपमै बुझ्न सकिन्छ । दुवै अद्यक्ष मेलेनियम च्यालेन्ज कर्पोरेशन (एमसीसी) सँगको सम्झौता संशोधनका लागि तयार भएका छन् । यसअधि प्रधानमन्त्री ओली जसरी भएपनि एमसीसी जस्ताको तरै पारित गर्नुपर्ने पक्षमा रहेका थिए । तर पछिल्लो समयमा उनी संशोधनका लागि तयार हुनुको एउटै कारण हो नेपाली जनतामा एमसीसीको व्यापक विरोध हुनु । एमसीसीलाई नेपाल र नेपाली जनताको हितको पक्षमा संशोधन आवश्यकता रहेको प्रष्ट भएको छ । एमसीसीलाई नेपालको संविधान ऐन कानुनको परिधिभित्र ल्याउनु आवश्यक रहेको छ । एमसीसीको दुँगो पनि आज बस्ने सत्ताधारी दलको स्थायी समितिको बैठकबाटै लाग्ने निश्चित जस्तै भएपनि स्थायी समितिका सदस्यहस्तो व्यवहारमा एमसीसीको बारेमा निर्णय हुने नहुने दुँगो लाग्न सक्छ ।

गरियो भन्ने चित्तबुझदो जवाफ सरकारले दिन नसकेपछि त्यसको व्यापक विरोध भएको छ । सत्ताधारी दलले गरेको प्रतिवद्धता विरुद्ध यो निर्णय रहेको र कृषकहरूलाई आफ्नो जग्ग जवरजस्ती सस्तोमा बेच्नु बाध्य पार्न रणनीतिका साथ भू माफियाको कब्जामा परेर मन्त्री अर्यालले यस्तो निर्णय गरेको भूमि व्यवस्था मन्त्रालयका पूर्व सचिवहरूले बताएका छन् । नेकपाले निर्वाचनका बेला तुला तुला आश्वासन बाँडेको थियो । दुई वर्षभित्रमा खाद्यान्नमा आमनिर्भर बनाउन घोषणा पत्रमा उल्लेख गरेको भएपनि नेकपाको नेतृत्वमा सरकार गठन भएको तीन वर्ष पुग्न लाग्दा समेत मुलुक आयातित खाद्यान्नमा निर्भर रहेको छ ।

ऐन कार्यान्वयन गर्न मन्त्रिपरिषदमा विचाराधिन ऐन पारित नभएकोअवस्थामा हतार हतारमा कित्ताकाट फुकुवा गर्ने निर्णय किन गर्न पन्यो ? त्यसको जवाफ सरकारले जनतालाई किन दिनु नपर्ने ? नेकपाकै नेताहरू र काग्रेसका नेताहरूले समेत मन्त्री अर्याल भू माफियाको चलखेलमा परेर त्यस्तो गलत निर्णय गरेको आरोप मन्त्री अर्यालमाथि लगाएका छन् । कृषियोग्य जमिनलाई गैरकृषिका लागि प्रयोग गर्न नहुनेमा सबै राजनीतिक दलहरू सहमति भएपनि मन्त्री अर्यालले हतार हतारमा निर्णय गरेको हुनाले यसको जिम्मेवारी पनि मन्त्रीले नै लिनुपर्ने बताएका छन् । संसदले गत श्रावणमा पारित गरेको भूउपयोग सम्बन्धी ऐनमा

नेकपाले पाँच वर्षमा खाद्यान्न निर्यात गर्न चुनावी घोषणापत्रमा उल्लेख गरेकोमा अहिले आफैन चुनावी घोषणापत्र विपरित जमिनलाई दुक्रा दुक्रा पारेर विक्रि वितरण गर्न र उब्जाउ जमिन समाप्त पार्न उद्देश्यले नेकपालै सरकारले रोक्का रहेको र भुउपयोग

निर्वाचनमा पराजित भएका वामदेव गौतमलाई विज्ञहस्तो कोटाबाट राष्ट्रियसभामा सरकारको सिफारिसमा राष्ट्रपतिबाट मनोनित गर्ने निर्णय सत्तवधारी दलले गरेको हुनाले वामदेव गौतम कुन क्षेत्रका विज्ञ भए ? र संविधानको उल्लंघन गर्ने अधिकार नेकपालाई कसले दियो ? भन्ने प्रश्न समेत उठेको छ । संविधानको धारा ७८ को ४ को १ अनुसार निर्वाचनमा पराजित व्यक्ति मन्त्री बन्न अयोग्य हुनेछ भन्ने उल्लेख

पार्टीपति अन्यौलमा देखिन्छन् ।
कतै एमाले र माओवादी केन्द्रको एकीकरण भएर नेकपा बन्यो र खिचलोमा फस्यो । राप्रा र राप्रा संयुक्तको खिचलो पनि त्यस्तै त होइन ? विदेशमा रोजगारी गुमाएर अलपत्र परेका नेपाली श्रमिकलाई उद्धार गर्ने दायित्व सरकारको हो । बिनासर्त नेपाल त्याउने व्यवस्था गरियोसासबै कुरा श्रमिकले गर्न सक्ने भए किन चिक्तकार सहित सरकार गुहार्थे ?

कृषि मन्त्रालयको..

साल्टलाई अनुमति दिएको छैन । पहिलो
दोस्रो र तौमासिकमा मल आयात गर्ने अनुमति
दिइने गरेको भएपनि हिउँदे बालीको लागि
मल ल्याउन कृषि मन्त्रालयले अनुमति नदिएको
खण्डमा हिउँदेबालीको लागि समेत मलको
हाहाकार हुन सक्ने सम्भावना बढेको छ । सँगै
आयातको ठेका पाएको साल्टले २०७६/७५
को होइन २०७७/७८ के कोटा अनुसारको मल
आयात गरिसकेको छ भने शैलुङ्ग इन्टरप्राइजेजे
र होनिको मल्टिप्ल प्रालिले २०७६/७७ वैं
कोटा अनुसारको मल आयात गर्न सकेको
छैनन् । २०७६/७७ को कोटा अनुसारको मल
आयात गर्न नसकेको भन्दै कृषि सामाग्री
कम्पनीले २०७६/७७ कोटा अनुसारको मल
नल्याएको बताउँदै ठेका रद गरेको र धरौटी
समेत जफत गरेको भनिएता पनि २०७७/७८
को मल ल्याउने समय बाँकी रहेको भन्दै
त्यसलाई यथावत राखिएकोमा त्यहाँ राजनीतिक
प्रभाव देखिएको छ । साल्ट टेडिङ्गले जबकि
२०७७/८ के कोटा अनुसारको मल आयात
गरी कृषकलाई विक्रि वितरण गरिरहेको छ
शैलुङ्ग इन्टरप्राइजेजले समयमै मल ल्याउन
नसकेको भन्दै ठेका रद गरी धरौटी समेत
जफत गर्ने निर्णय सरकारले एकातिर गरेको छ
भने अर्कोतार्फ २०७७/८ को मल ल्याउने समय
बाँकी रहेको छ भने दोधारे प्रवृत्ति देखाएको
छ । नियमानुसार समयमै मल ल्याउन नसक्ने
ठेकेदारलाई काले सूचीमा राख्नुपर्ने कानुर्नी
व्यवस्था रहेको छ । के कालो सूचीमा नराखी
सैलुङ्ग इन्टरप्राइजेजलाई राजनीतिक दबावबैं

कसैलाई...

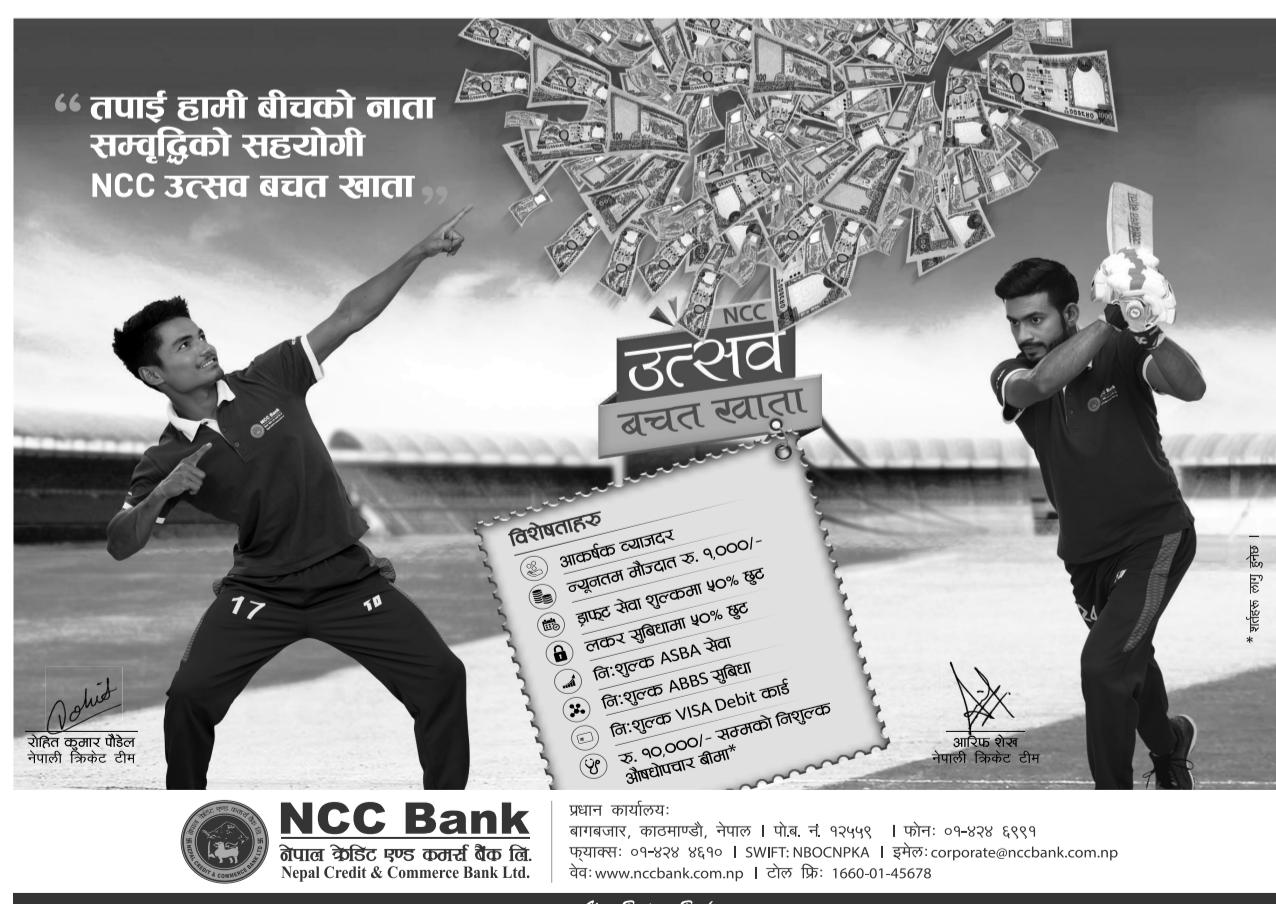
संकटमा फरदै गएको छ । संघीय संसदमा भण्डै दुई तिहाई नजिक रहेको केपीओली सरकार पछिल्लो समयमा आफ्नो कामकाजाबाटीलाई थाती राखेर सत्ता बचाउने खेलमै व्यस्त भएको छ भने पार्टीका कार्यकारी अध्यक्ष पुष्पकमल दाहाल सहितका पार्टीका वरिष्ठ नेताहरू भफ्लनाथ खनाल, माधव नेपाल पार्टी प्रवक्ता नारायणकाजी श्रेष्ठ लगायतका नेताहरू जसरी भएपनि पार्टीका अध्यक्ष एवं प्रधानमन्त्री केपीओलीलाई आफ्नो इसारामा नाच्नुपर्ने भन्ने प्रधानमन्त्री ओलीलाई कठपुतली प्रधानमन्त्री बनाउने रणनीतिमा लागेका छन् । संविधानले परिकल्पना नै नगरेको र संविधानमा प्रष्ट रूपमा उल्लेख गरिएको प्रावधान विपरित जनताले नपत्याएर निर्वाचनमा हराएका व्यक्तिलाई सरकारको सिफारिसमा राष्ट्रपतिबाट मनोनित गर्ने कोटामा वामदेव गौतमलाई मनोनित गराउने कार्यमा उनीहरू सफल भएका छन् । राष्ट्रपतिबाट मनोनित हुने कोटा विभिन्न क्षेत्रका विज्ञाहरूको लागि व्यवस्था गरिएको हो । तर गौतम कन क्षेत्रका विज्ञाहरू ? सत्ताधारी दलकै

कारण उन्मुक्ति दिन खोजिएको त हैन ?

शैलुङ्क इन्टरप्राइजेज र हानिको मल्टिलपल प्रालिलाई काले सूचीमा राखिएको खण्डमा शैलुङ्क इन्टरप्राइजेजले कसरी २०७७/७८ को लागि ठेकका पाएको ५५ हजार टन मल आयात गर्न सक्छ ? २०७७/७८कै लागि ठेकका पाएको मल आयात गर्न नसक्ने कम्पनीलाई २०७७/७८ को लागि समेत ठेकका दिइनुको अर्थ के ? यी कारणहरूसे गद्वा सरकारले जनतालाई देखाउनका लागि मात्र कारबाहीको नौटंकी गरेको जस्तो देखिएको छ । मन्त्री नभएसम्म कृषि क्रान्तिका ढुला ढुला भाषण गर्ने कृषि तथा पशुपत्ती मन्त्री घनश्याम भुसाल पछिल्लो समयमा विवादमा पर्दै गएका छन् । शैलुङ्क इन्टरप्राइजेजलाई र होनिको मल्टिललाई कारबाही गरेको जस्तो गरी फेरी त्यही शैलुङ्क इन्टरप्राइजेजले २०७७/७८ कोलागि मल आयात गर्दछ भनेर २०७७/७८को ठेकका सम्झौता नतोडिएको मन्त्रीले बताउनुको अर्थ के ? २०७६/७७ को लागि सम्झौता भएको मल आयात नगरेकोमा शैलुङ्क र हानिकोलाई कालो सूचीमा राखिएपछि उनीहरूले कसरी मल आयात गर्दछन् त मन्त्री ज्यू ? जनतालाई भ्रममा राखेर राजनीतिक प्रभाव र दबावमा मल ल्याउने ठेकका दिनु नै गलत थियो । निर्माण व्यवसायी शैलुङ्क इन्टरप्राइजेजका सञ्चालक शारदा अधिकारीले लिएको ठेककाका निर्माण कार्यहरू कुनै पनि पुरा भएका छैनन् । निर्माण कार्य सम्पन्न नगर्न व्यक्तिलाई मल आयात गर्ने ठेकका दिनु नै गलत थियो । पार्टी अध्यक्षकै घरबेटी भएकाले उनलाई आजसम्म कुनै कारबाही हुन सकेको छैन । त्यसैले भन्न सकिन्छ नेपालको कानुन दैत्यले जानन् ।

एक नेताले बताएनुसार गौतम निर्वाचन विज्ञ हुन् । उनी गृहमन्त्री रहेका बेला उनले नेपाल कम्प्युनिष्ट पार्टी एमालेलाई बहुमत दिलाउन सफल भएका थिए ।

त्यही कारण आउँदो प्रतिनिधिसभाको निर्वाचनमा नेपाल कम्युनिष्ट पार्टीलाई बहुमत दिलाउनको लागि गौतमलाई राष्ट्रियसभाको सदस्य बनाउनका लागि नेकपाका सबै नेताहरूले सहमति जनाएका हुन्। यसरी पार्टीभित्रको आन्तरिक द्वन्द्वलाई व्यवस्था गर्नकै लागि संविधान ऐन कानूनहरूको उल्लंघन गर्दै अधि बढ्ने हो भने वर्तमान राजनीतिक व्यवस्था नै परिवर्तन हुन सक्ने सम्भावना देखिन्छ। जनताले नपत्याएर दुनाव हराइदिएका व्यक्तिलाई कानुनका छिद्रा टेकेर फेरी सत्तामा पुऱ्याउनु भनेको सार्वभौमसत्ता सम्पन्न नेपाली जनताको अपमान हो। मुलुक संकटमा परेको बेला सरकार र सबै राजनीतिक दल एकै ठाउँमा उभिएर समस्याको समाधान गर्नेतर्फ लाग्नुको बदला आ आफ्नो स्वार्थ पुरा गर्ने तर्फ लाग्नु भनेको कसैलाई के को धन्दा घरज्ञाईलाई खानकै धन्दा भन्ने नेपाली उखानलाई चरितात्र गर्न बाहेक अन्य केही इन स्कैटैन्।

कोमिड-१९को संक्रमण फैलन नदिन
सम्पूर्ण, व्यापारिक र व्यावसायिक
फर्म, डिपार्टमेन्टल स्टोर, बिक्री केन्द्र र व्यावसायिक
प्रशोधन, दुवानी तथा विक्रीवितरण
लगायतका कार्यहरू गर्दा उद्योग, वाणिज्य
तथा आपूर्ति मन्त्रालयले स्वीकृत गरेको
कोमिड-१९ महमारीको समयमा
उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति क्षेत्रले अपनाउनु
पर्ने सुरक्षा मापदण्ड (Protocol)
अनिवार्य पालन चाहै।

नेपाल सरकार
सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालय
सचना तथा प्रसारण विभाग